

KOVOS SU PINIGŲ PLOVIMU IR TERORISTŲ FINANSAVIMU ATITIKTIES GAIRĖS

IVADAS	2
APIBRĖŽTYS	3
BENDROVĖS STRUKTŪROS IR VALDYMO PRINCIPAI	6
VALDYBA.....	6
PIRMOJI GYNYBOS LINIJA - DARBUOTOJAI	6
ANTROJI GYNYBOS LINIJA - RIZIKOS VALDYMAS IR ATITIKTIES UŽTIKRINIMAS, MLRO	7
TREČIOJI GYNYBOS LINIJA - VIDAUS AUDITAS	8
DERAMO KLIENTŲ TIKRINIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI	9
PAGRINDINIAI PRINCIPAI.....	9
TEIKIAMOS PASLAUGOS.....	10
KLIENTO IDENTIFIKAVIMUI NAUDOJAMOS INFORMACIJOS PATIKRINIMAS	10
SUPAPRASTINTO DERAMO PATIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS (1 LYGIS)	11
STANDARTINIŲ DERAMO PATIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS (2 LYGIS).....	12
SUSTIPRINTO DERAMO PATIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS (3 LYGIS)	12
DERAMO KLIENTŲ PATIKRINIMO PRIEMONĖS.....	15
KLIENTO IDENTIFIKAVIMAS - FIZINIS ASMUO	16
KLIENTO - JURIDINIO ASMENS - IDENTIFIKAVIMAS	16
KLIENTO ATSTOVO IDENTIFIKAVIMAS IR JO ATSTOVAVIMO TEISĖ	17
KLIENTO TIKROJO SAVININKO IDENTIFIKAVIMAS	17
POLITINIS ATSKLEIDIMAS ASMENS TAPATYBĖ	19
VERSLO SANTYKIŲ AR SANDORIO TIKSLO IR POBŪDŽIO NUSTATYMAS	21
VERSLO SANTYKIŲ STEBĖSENA	22
SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS	24
SANKCIJŲ SUBJEKTO IR SANKCIJAS PAŽEIDŽIANČIO SANDORIO NUSTATYMO PROCEDŪRA	24
VEIKSMAI NUSTAČIUS SANKCIJŲ SUBJEKTĄ ARBA SANKCIJAS PAŽEIDŽIANTĮ SANDORĮ	25
SANDORIO AR VERSLO SANTYKIŲ ATSIŠAKYMAS IR JŲ NUTRAUKIMAS.....	26
PIEVOLE TEIKTI ATASKAITAS.....	26
PIEVOLE TEIKTI ATASKAITAS APIE KONKREČIŲ RŪŠIŲ SANDORIUS	27
MOKYMO ĮSIPAREIGOJIMAS	28
DUOMENŲ RINKIMAS IR SAUGOJIMAS, ŽURNALAI.....	29
REGISTRACIJOS ŽURNALŲ TVARKYMAS	30
REGISTRACIJOS ŽURNALŲ TVARKYMO IR ADMINISTRAVIMO TVARKA	32
GAIRIŲ VYKDYMO VIDAUS KONTROLĖ	33
RIZIKOS VERTINIMAS IR NORAS RIZIKUOTI.....	35
KLIENTŲ DERAMO PATIKRINIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS	35
SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS.....	36
PAREIGA ATSIŠAKYTI SANDORIO AR VERSLO SANTYKIŲ IR JŲ NUTRAUKIMAS.....	36
PIEVOLE TEIKTI ATASKAITAS.....	36
PIEVOLE MOKYTIS	36
DUOMENŲ RINKIMO IR SAUGOJIMO PIEVOLE	36
PRIEDAI	38
VERSIJŲ VALDYMO LENTELĖ	39

ĮVADAS

Šių Kovos su pinigų plovimu (AML), kovos su terorizmo finansavimu (CFT) ir sankcijų priemonių gairių tikslas - užtikrinti, kad **UAB "Criptomys"** (Bendrovė) turėtų vidaus gaires, skirtas užkirsti kelią jos verslo panaudojimui pinigų plovimui ir terorizmo finansavimui, ir vidaus gaires dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo.

Šios Gairės priimtos siekiant užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (toliau - Įstatymas) ir kituose galiojančiuose teisės aktuose nustatytų taisyklių ir nuostatų, įskaitant:

- Kliento tapatybės nustatymo nuotoliniu būdu elektroniniais įrenginiais, skirtais tiesioginiam vaizdo perdavimui, proceso techninių reikalavimų, patvirtintų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. V-314 "Dėl Kliento tapatybės nustatymo nuotoliniu būdu elektroniniais įrenginiais, skirtais tiesioginiam vaizdo perdavimui, proceso techninių reikalavimų" (toliau - Techniniai reikalavimai).¹
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-240 "Dėl Pinigų plovimo ir įtartinų ar neįprastų piniginių operacijų ar sandorių nustatymo kriterijų sąrašo patvirtinimo".²
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2020 m. sausio 5 d. įsakymas Nr. V-5 "Dėl Gairių depozitinių virtualios valiutos piniginių operatoriams ir virtualios valiutos keityklų operatoriams dėl pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos patvirtinimo".³
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2016 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-273 "Dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimo priežiūros gairių patvirtinimo".⁴
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. 1V- 701 "Dėl įtartinų piniginių operacijų ar sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo ir informacijos apie pinigines operacijas ar sandorius, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų, arba atitinkamos sumos pateikimo užsienio valiuta tvarkos aprašo

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e45f4270b70011e6aae49c0b9525cbbb/asr>

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a664b2107ecd11e4bc68a1493830b8b9>

³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/570a231035e011ea829bc2bea81c1194>

⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/01d5d4e0974411e69ad4c8713b612d0f>

valiuta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, patvirtinus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašą "⁵

- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius 2015 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-129 "Dėl informacijos formų, teikimo schemų ir rekomendacijų dėl informacijos, teikiamos pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus, pildymo patvirtinimo"⁶

Šias gaires bent kartą per metus peržiūri Valdančioji taryba. Siūlymas peržiūrėti ir šių Gairių peržiūra gali būti numatyta dažniau Bendrovės pinigų plovimo prevencijos pareigūno (MLRO) arba vidaus kontrolės pareigūno sprendimu.

Šios gairės priimanamos ir tvirtinamos Bendrovės valdybos nutarimu.

APIBRĖŽTYS

Naudos gavėjas - fizinis asmuo, kuris, pasinaudodamas savo įtaka, sudaro sandorį, veiksmą, atlieka veiksmą, operaciją ar žingsnį arba kitaip kontroliuoja sandorį, veiksmą, veiksmą, operaciją ar žingsnį arba kitą asmenį ir kurio interesais, naudai ar sąskaita sudaromas sandoris, veiksmas, operacija ar žingsnis. Juridinio asmens atveju Tikrasis savininkas yra fizinis asmuo, kurio tiesioginė ar netiesioginė akcijų paketo dalis arba visų tiesioginių ir netiesioginių akcijų paketo dalių juridiniame asmenyje suma viršija 25 procentus, įskaitant akcijų ar kitokios formos pareikštinių akcijų paketo dalį.

Verslo santykiai - santykiai, kurie užmezgami Bendrovei sudarius ilgalaikę sutartį dėl ekonominės ar profesinės veiklos, siekiant teikti paslaugas ar jas platinti kitu būdu, arba kurie nėra grindžiami ilgalaikėmis sutartimis, tačiau kurių užmezgimo metu buvo galima pagrįstai tikėtis tam tikros trukmės ir kurių metu Bendrovė, teikdama paslaugas, pakartotinai sudaro atskirus sandorius ekonominės ar profesinės veiklos metu.

Įmonė - tai juridinis asmuo, kurio duomenys yra tokie:

- įmonės pavadinimas: UAB CRYPTOMY;
- registracijos šalis: Lietuva;
- registracijos numeris: 306127858;
- adresas: Vilnius, Eišiškių Sodų 18-oji g. 11;
- el. paštas: info@criptomy.exchange, contact@criptomy.exchange

Saugotojo virtualiosios valiutos piniginė - Virtualiosios valiutos adresas (-ai), sukurtas (-i) naudojant viešąjį raktą⁷, skirtas (-i) saugoti ir tvarkyti Bendrovei patikėtas, tačiau jos nuosavybė liekančias Virtualiąsias valiutas.

⁵ <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/143ad320b24011e7afdadfc0e4460de4>

⁶ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e1f42fa0006d11e588da8908dfa91cac>

Saugotojo virtualiosios valiutos piniginė - Virtualiosios valiutos adresas (-ai), sukurtas (-i) naudojant viešąjį raktą⁷, skirtas (-i) saugoti ir tvarkyti Bendrovei patikėtas, tačiau jos nuosavybe liekančias Virtualiąsias valiutas.

Klientas - tai fizinis arba juridinis asmuo, turintis verslo santykių su Bendrove.

Darbuotojas - Bendrovės darbuotojas ir bet kuris kitas asmuo, dalyvaujantis taikant šias Gaires Bendrovėje.

Gairės - šis dokumentas, įskaitant visus pirmiau nurodytus priedus. Gairėse, be kita ko, pateikiama Bendrovės vidaus kontrolės procedūra, susijusi su Gairėmis, ir Bendrovės rizikos vertinimo politika, susijusi su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimu.

Valdyba - Bendrovės valdyba. Jei Bendrovėje nėra valdybos, valdybos nariu laikomas Bendrovės vadovas, kuris pagal Gaires atsako už valdybos pareigas.

MLRO - pinigų plovimo pranešimų pareigūnas, kuris yra paskirtas Bendrovėje kaip asmuo, atsakingas už vidaus pranešimų priėmimą ir ataskaitų teikimą Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai (FNTT) bei kitas pirmiau aprašytas pareigas.

Piniginė operacija - bet koks pinigų mokėjimas, pervedimas ar gavimas.

Pinigų plovimas (PP) - tai neteisėtų lėšų kilmės slėpimas jas įtraukiant į teisėtą ekonominę sistemą ir sudarant sandorius, kurie atrodo teisėti. Pinigų plovimo procese yra trys pripažinti etapai:

- patalpinimas, kai nusikalstamu būdu gautos pajamos patenka į finansų sistemą;
- "sluoksniavimas", kai nusikalstamu būdu gautos pajamos paverčiamos kita forma ir sukuriama sudėtingi finansinių operacijų sluoksniai, siekiant paslėpti audito seką ir lėšų šaltinį bei savininką;
- integracija, kuri apima išplautų pajamų grąžinimą į ekonomiką, siekiant sukurti teisėtumo įspūdį.

Atsitiktinis sandoris - tai sandoris, kurį Bendrovė atlieka vykdydama ūkinę ar profesinę veiklą, siekdama suteikti paslaugą, parduoti prekes ar kitaip jas platinti Klientui ne pagal užmegztus verslo santykius.

PEP - fizinis asmuo, kuris atlieka arba atliko svarbias viešąsias funkcijas ir kurio atžvilgiu išlieka susijusi rizika.

Sankcijos yra svarbi užsienio politikos priemonė, kuria siekiama palaikyti ar atkurti taiką, tarptautinį saugumą, demokratiją ir teisinę valstybę, laikytis žmogaus teisių ir laisvių apsaugos principų.

⁷ **Viešasis raktas** - raidžių, skaičių ir (arba) simbolių kodas, skirtas klientui identifikuoti ir kliento virtualios valiutos adresu generuoti.

teises ir tarptautinę teisę arba siekti kitų Jungtinių Tautų Chartijos ar Europos Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų. Sankcijos apima:

- tarptautinės Sankcijos, kurios valstybei, teritorijai, teritoriniam vienetui, režimui, organizacijai, asociacijai, grupei ar asmeniui taikomos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija, Europos Sąjungos Tarybos sprendimu ar kitais teisės aktais, nustatančiais įsipareigojimus Lietuvai;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės sankcijos, kurios yra užsienio politikos priemonė, kuri gali būti taikoma be ankstesniame punkte nurodytų tikslų, siekiant apsaugoti Lietuvos saugumą ar interesus.

Tarptautinės sankcijos gali uždrausti tarptautinės sankcijos subjektui atvykti į valstybę, apriboti tarptautinę prekybą ir tarptautinius sandorius, nustatyti kitus draudimus ar įpareigojimus.

Sankcijų subjektas - tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, subjektas ar įstaiga, nurodyta sankcijas nustatančiame ar įgyvendinančiame teisės akte, kuriam taikomos sankcijos.

Terorizmo finansavimas (TF) - tai terorizmo akto finansavimas ir rėmimas bei jo užsakymas, taip pat kelionės terorizmo tikslais finansavimas ir rėmimas, kaip apibrėžta galiojančiuose teisės aktuose.

Trečioji šalis - tai valstybė, kuri nėra Europos ekonominės erdvės (EEE) narė.

Virtualioji valiuta - skaitmeniniu pavidalu išreikšta vertė, kurią galima pervesti skaitmeniniu būdu, išsaugoti arba ja prekiauti ir kurią fiziniai ar juridiniai asmenys priima kaip mokėjimo priemonę, tačiau kuri nėra teisėta bet kurios šalies mokėjimo priemonė ar lėšos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 23.2015 12 12, p. 35-127) arba mokėjimo operacija pagal tos pačios direktyvos 3 straipsnio k ir l punktus.

Virtualiosios valiutos adresas - iš raidžių, skaičių ir (arba) simbolių blokų grandinėje sugeneruotas adresas (sąskaita), kuriuo blokų grandinė paskirsto virtualiąją valiutą savininkui arba gavėjui.

BENDROVĖS STRUKTŪROS IR VALDYMO PRINCIPAI

Bendrovės organizacinė struktūra turi atitikti jos dydį, veiklos ir teikiamų paslaugų pobūdį, apimtį ir sudėtingumo lygį, įskaitant norimą prisiimti riziką ir su ja susijusią riziką, ir turi būti sudaryta laikantis **trijų gynybos linijų** principo. Bendrovės organizacinė struktūra turi atitikti visapusišką galimų rizikų supratimą ir jų valdymą. Bendrovės atskaitomybės ir pavaldumo grandinės turi būti užtikrintos taip, kad visi Darbuotojai žinotų savo vietą organizacinėje struktūroje ir žinotų savo darbo pareigas.

Valdyba

Valdyba yra pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimų laikymosi kultūros nešėja, garantuojanti, kad Bendrovės valdybos nariai ir Darbuotojai veiktų aplinkoje, kurioje jie gerai žino pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimus ir su šiais reikalavimais susijusias pareigas, o priimant Bendrovės sprendimus tinkamai atsižvelgiama į atitinkamą riziką.

Valdybos nariams tenka galutinė atsakomybė už priemones, kurių imamasi siekiant užkirsti kelią Bendrovės paslaugų naudojimui pinigų plovimui ar terorizmo finansavimui. Jie vykdo priežiūrą ir yra atsakingi už:

- AML⁸ procesų, procedūrų, rizikos ir kontrolės procesų kūrimas ir priežiūra;
- priimti šias gaires ir kitas vidaus gaires bei instrukcijas;
- nustatant Bendrovės kovos su pinigų plovimu priemonių gaires;
- paskirti MLRO ir užtikrinti, kad MLRO turėtų įgaliojimus, išteklius ir kompetenciją, reikalingus savo užduočiai atlikti;
- skirti pakankamai išteklių, kad būtų užtikrintas veiksmingas Gairių ir kitų susijusių dokumentų įgyvendinimas ir išlaikoma organizacija;
- užtikrinti, kad visi atitinkami Darbuotojai baigtų metinius kovos su pinigų plovimu mokymus.

Pirmoji gynybos linija - darbuotojai

Pirmosios gynybos linijos paskirtis - taikyti deramo patikrinimo priemones užmezgant verslo santykius ir taikyti deramo patikrinimo priemones verslo santykių metu. Pirmąją gynybos liniją sudaro Bendrovės struktūriniai padaliniai ir Darbuotojai, su kurių veikla susijusi rizika ir kurie privalo nustatyti ir įvertinti šią riziką, jos ypatumus bei mastą ir kurie valdo šią riziką vykdydami įprastą veiklą, pirmiausia taikydami deramo patikrinimo priemones. Rizika, kylanti dėl Bendrovės veiklos ir paslaugų teikimo, priklauso pirmajai gynybos linijai. Jie yra šių rizikų valdytojai (savininkai) ir už jas atsakingi.

⁸ Siekiant supaprastinti šias gaires, sąvoka "pinigų plovimas" taip pat apima terorizmo finansavimo prevenciją ir sankcijų įgyvendinimą.

Bendrovės darbuotojai privalo veikti įžvalgiai ir kompetentingai, kaip iš jų tikimasi, ir pagal jų pareigybėms keliamus reikalavimus, vadovaudamiesi Bendrovės interesais ir tikslais, ir užtikrinti, kad šalies finansų sistema ir ekonominė erdvė nebūtų naudojama pinigų plovimui ir terorizmo finansavimui. Bendrovė imasi priemonių, kad įvertintų Darbuotojų tinkamumą prieš jiems pradėdant dirbti, surengdama atitinkamus mokymus.

Dėl minėtų priežasčių Darbuotojai privalo:

- laikytis visų Gairėse ir kituose susijusiuose dokumentuose išdėstytų reikalavimų;
- rinkti reikiamą informaciją apie klientus pagal savo funkcijas ir atsakomybę;
- nedelsdami pranešti MLRO apie informaciją, situacijas, veiklą, sandorius ar bandymus atlikti sandorius, kurie yra neįprasti bet kokio tipo paslaugoms ar santykiams su klientu, neatsižvelgiant į sumą, nepriklausomai nuo to, ar sandoris buvo atliktas, ar ne;
- neinformuoja ar kitaip nesupažindina Klientų su tuo, kad Klientas ar kiti Klientai yra ar gali būti pranešimo objektas arba kad pranešimas buvo ar gali būti pateiktas;
- baigti atitinkamus AML mokymus, reikalingus darbuotojo pareigoms.

Antroji gynybos linija - rizikos valdymas ir atitiktis, MLRO

Antrąją gynybos liniją sudaro rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo funkcijos. Šias funkcijas taip pat gali atlikti tas pats asmuo ar struktūrinis padalinys, priklausomai nuo Bendrovės dydžio ir jų veiklos bei teikiamų paslaugų pobūdžio, apimties ir sudėtingumo lygio, taip pat nuo rizikos apetito ir rizikos, kylančios iš Bendrovės veiklos.

Atitikties užtikrinimo funkcijos tikslas - užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi galiojančių teisės aktų, gairių ir kitų dokumentų, taip pat įvertinti galimą teisinės ar reguliavimo aplinkos pokyčių poveikį Bendrovės veiklai ir atitikties užtikrinimo sistemai. Atitikties užtikrinimo funkcijos užduotis - padėti pirmajai gynybos linijai, kaip rizikos savininkams, apibrėžti vietas, kuriose pasireiškia rizika (pavyzdžiui, įtartinų ir neįprastų sandorių analizė, kuriai atitikties užtikrinimo darbuotojai turi reikiamų profesinių įgūdžių, asmeninių savybių ir t. t.), ir padėti pirmajai gynybos linijai veiksmingai valdyti šią riziką. Antroji gynybos linija neužsiima rizikos prisiėmimu.

Rizikos politiką įgyvendina ir rizikos valdymo sistemą kontroliuoja **rizikos valdymo tarnyba**. Rizikos valdymo funkcijos vykdytojas užtikrina, kad visos rizikos būtų nustatytos, įvertintos, išmatuotos, stebimos ir valdomos, ir apie jas informuoja atitinkamus Bendrovės padalinius. Rizikos valdymo funkcijos vykdytojas pinigų plovimo prevencijos tikslais visų pirma vykdo priimtinos rizikos laikymosi priežiūrą, rizikos tolerancijos priežiūrą, rizikos pokyčių nustatymo priežiūrą, atlieka susijusios rizikos apžvalgą ir kitas su rizikos valdymu susijusias pareigas.

Valdyba paskyrė **MLRO** antrosios gynybos linijos funkcijoms vykdyti. Šis asmuo nedalyvauja operatyvinėje veikloje tose srityse, kurias stebės ir tikrins MLRO, todėl jų atžvilgiu yra nepriklausomas.

Pagal dabartinę Bendrovės kovos su pinigų plovimu sistemą būtent MLRO priima pagrindinius sprendimus dėl atskirų kovos su pinigų plovimu klausimų, pavyzdžiui, dėl privačių asmenų patvirtinimo, didelės rizikos naudotojų patvirtinimo arba atsisakymo juos patvirtinti.

ir t. t. Paskirtas Bendrovės kovos su pinigų plovimu pareigūnas yra Bendrovės vyresnysis pareigūnas ir asmuo, turintis visas reikiamas žinias ir darbo patirtį.

MLRO yra atsakingas už šią veiklą:

- rengti ir prireikus atnaujinti Bendrovės gaires;
- nuolat stebėti ir tikrinti, ar Bendrovė laikosi šiose Gairėse ir susijusiuose dokumentuose nustatytų reikalavimų bei išorės įstatymų ir kitų teisės aktų;
- teikti Bendrovės darbuotojams ir Valdybos nariams konsultacijas ir paramą, susijusią su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo taisyklėmis;
- informuoti ir mokyti valdybos narius ir atitinkamus asmenis apie taisykles, susijusias su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu;
- ištirti ir užregistruoti pakankamai duomenų apie gautus vidaus pranešimus ir nuspręsti, ar veikla gali būti pateisinama, ar ji yra įtartina;
- teikti atitinkamas ataskaitas atitinkamoms reguliavimo institucijoms pagal galiojančius teisės aktus;
- tikrinti ir reguliariai vertinti, ar Bendrovės procedūros ir gairės, skirtos užkirsti kelią verslo naudojimui pinigų plovimui ar terorizmo finansavimui, yra tinkamos ir veiksmingos.

MLRO kas ketvirtį teikia ataskaitas Valdančiajai tarybai. Ši ataskaita turi būti rašytinė ir joje turi būti bent šie punktai:

- Klientų skaičius pagal visas rizikos klasifikacijas
- asmenų, kuriems taikomos sankcijos ir taikomos priemonės, atitiktis sankcijų sąrašuose, skaičius;
- klientų ar klientų atstovų, kurie buvo identifikuoti kaip PEP arba asmenys, susiję su PEP, skaičius;
- vidaus pranešimų apie įtartinę veiklą ar sandorius skaičius;
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai (FNTT) pateiktų atitinkamų pranešimų skaičius;
- prašymo pateikti informaciją iš FCIS atliekant tyrimą numerį ir turinį;
- patvirtinimas, kad Bendrovės pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimas yra atnaujintas;
- patvirtinimas, kad šios gairės ir kiti susiję dokumentai yra atnaujinti;
- patvirtinimas, kad darbuotojų, atsakingų už kovos su pinigų plovimu priemones, skaičius yra pakankamas;
- visi kontrolės funkcijos nustatyti trūkumai (jei tokių yra) buvo pašalinti;
- darbuotojams surengtų privalomų mokymų, susijusių su pinigų plovimo prevencijos priemonėmis, sąrašas.

Trečioji gynybos linija - vidaus auditas

Trečiąją gynybos liniją sudaro nepriklausoma ir veiksminga vidaus audito funkcija. Vidaus audito funkciją gali atlikti vidaus kontrolės pareigūnas. Tai gali būti vienas ar keli Darbuotojai, Bendrovės struktūrinis padalinys, atliekantis atitinkamas funkcijas, arba trečioji šalis, teikianti atitinkamas paslaugas Bendrovei. Vidaus kontrolės pareigūnui draudžiama eiti MLRO ir (arba) Bendrovės valdybos nario pareigas ar bet kokias kitas pareigas, kurių funkcijos apima Bendrovės vidaus teisės aktų ir gairių, susijusių su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija, rengimą ir (arba) redagavimą.

Darbuotojai, Bendrovės struktūrinis padalinys ar trečioji šalis, atliekanti vidaus audito funkciją, turi turėti reikiamą kompetenciją, priemones ir prieigą prie atitinkamos informacijos visuose Bendrovės struktūriniuose padaliniuose. Vidaus audito metodai turi atitikti Bendrovės dydį, veiklos ir teikiamų paslaugų pobūdį, apimtį ir sudėtingumo lygį, įskaitant norą rizikuoti ir riziką, kylančią iš Bendrovės veiklos.

Sprendimas atlikti vidaus auditą priimamas Valdybos nutarimu. Valdyba turi įvertinti poreikį atlikti vidaus auditą bent kartą per metus.

DERAMO KLIENTŲ TIKRINIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

Kliento deramo patikrinimo (CDD) priemonės reikalingos naujo ar esamo Kliento tapatybei patikrinti kaip gerai vykdoma rizika pagrįsta nuolatinė verslo santykių su Klientu stebėseną. CDD priemonės sudaro 3 lygiai, įskaitant supaprastinto ir sustiprinto deramo patikrinimo priemones, kaip nurodyta toliau.

Pagrindiniai principai

CDD priemonių imamasi ir jos vykdomos tiek, kiek būtina atsižvelgiant į Kliento rizikos profilį ir kitas aplinkybes šiais atvejais:

- užmezgant verslo santykius ir vykdant nuolatinę verslo santykių stebėseną;
- per 24 valandas įvykdžius arba tarpininkaujant vykdant atsitiktinį (-ius) sandorį (-ius), nesusijusį (-ius) su verslo santykiais, kai sandorio (-ių) vertė yra 700 eurų ar daugiau (arba tokia pati suma kitu turtu);
- vykdant arba tarpininkaujant vykdant atsitiktinius sandorius, nesusijusius su verslo santykiais, kai sandorio (-ių) vertė per mėnesį yra 10 000 eurų ar daugiau (arba tokia pati suma kitu turtu);
- patikrinus informaciją, surinktą taikant deramo patikrinimo priemones, arba kilus abejonių dėl anksčiau surinktų dokumentų ar duomenų pakankamumo ar teisingumo, atnaujinant atitinkamus duomenis;
- kilus įtarimams dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, neatsižvelgiant į jokiais šiose gairėse ir taikomuose teisės aktuose numatytas išimtis, nukrypti leidžiančias nuostatas ar apribojimus.

Bendrovė nesukuria ir nepalaiko verslo santykių ir nevykdo sandorio, jei:

- Bendrovė negali imtis ir vykdyti jokių reikalaujamų CDD priemonių;
- Bendrovė turi kokių nors įtarimų, kad Bendrovės paslaugos ar sandoriai bus naudojami pinigų plovimui ar terorizmo finansavimui;
- Kliento arba sandorio rizikos lygis neatitinka Bendrovės rizikos apetito.

Jei įgyvendinant CDD gaunama informacija užsienio kalbomis, Bendrovė gali prašyti išversti dokumentus į kitą Bendrovei priimtina kalbą. Reikėtų vengti vertimų tais atvejais, kai originalūs dokumentai parengti Bendrovei tinkama kalba.

CDD įgyvendinimas - tai procesas, kuris prasideda nuo CDD priemonių įgyvendinimo. Užbaigus šį procesą, klientui priskiriamas dokumentais patvirtintas individualus rizikos lygis, kuriuo remiantis nustatomos tolesnės priemonės ir kuris prireikus yra stebimas ir atnaujinamas.

Bendrovė tinkamai taikė deramo patikrinimo priemones, jei Bendrovė turi vidinį įsitikinimą, kad ji laikosi pareigos taikyti deramo patikrinimo priemones. Nagrinėjant vidinį įsitikinimą laikomasi pagrįstumo principo. Tai reiškia, kad Bendrovė, taikydamą CDD priemones, turi įgyti žinių, suprasti ir tvirtinti, kad surinko pakankamai informacijos apie Klientą, Kliento veiklą, Verslo santykių ir pagal Verslo santykius vykdomų sandorių tikslą, lėšų kilmę ir t. t., kad suprastų Klientą ir Kliento (verslo) veiklą, taip atsižvelgdama į Kliento rizikos lygį, su Verslo santykiais susijusią riziką ir tokių santykių pobūdį. Toks tvirtinimo lygis turi leisti nustatyti sudėtingus, didelės vertės ir neįprastus sandorius ir sandorių modelius, kurie neturi pagrįsto ar akivaizdaus ekonominio ar teisėto tikslo arba yra nebūdingi konkrečaus verslo ypatumams.

Bendrovė turi taikyti CDD ne tik fiziniams, bet ir juridiniams asmenims. Visus Bendrovės kontrahentus ir partnerius rankiniu būdu tikrina MLRO pareigūnas, naudodamasis patikimais ir nepriklausomais šaltiniais.

Teikiamos paslaugos

Pagrindinė Bendrovės ekonominė veikla - virtualios valiutos paslaugos. Dėl šios priežasties Bendrovė savo Klientams siūlo šiuos sandorių tipus:

- teikia Virtualios valiutos keitimo operatoriaus paslaugą, leidžiančią Klientui keisti, pirkti ir parduoti Virtualią valiutą.

Bendrovė teikia pirmiau minėtas paslaugas tik esant nustatytiems verslo santykiams.

Kliento identifikavimui naudojamos informacijos patikrinimas

Kliento identifikavimo informacijos patikrinimas - tai duomenų, gautų iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio, naudojimas siekiant patvirtinti, kad duomenys yra teisingi ir tikslūs, taip pat prireikus patvirtinant, kad duomenys, tiesiogiai susiję su Klientu, yra teisingi ir tikslūs. Tai, be kita ko, reiškia, kad informacijos patikrinimo tikslas - įsitikinti, kad Klientas, kuris nori užmegzti Verslo santykius, yra tas asmuo, kuriuo jis teigia esąs.

Patikimas ir nepriklausomas šaltinis (turi egzistuoti kartu) - tai identifikavimo metu gautos informacijos patikrinimas:

- kuris yra kilęs iš dviejų skirtingų šaltinių;
- kurią išdavė (tapatybės dokumentai) arba kuri buvo gauta iš trečiosios šalies ar vietos, kuri neturi jokių interesų ar ryšių su Klientu ar Bendrove, t. y. kuri yra neutrali (pvz., informacija, gauta iš interneto, nėra tokia informacija, nes ji dažnai yra gauta iš paties Kliento arba jos patikimumo ir nepriklausomumo negalima patikrinti);
- kurių patikimumą ir nepriklausomumą galima nustatyti be objektyvių kliūčių, o patikimumas ir nepriklausomumas yra suprantami ir trečiajai šaliai, nesusijusiai su Verslo santykiais; ir
- duomenys, į kuriuos įtraukti arba per kuriuos gauti, yra aktualūs ir tinkami, ir Bendrovė gali gauti patikinimą dėl to (tam tikrais atvejais patikinimą galima gauti ir remiantis dviem ankstesniais punktais).

Supaprastinto deramo patikrinimo priemonių taikymas (1 lygis)

Supaprastinto deramo patikrinimo (SDP) priemonės taikomos, kai kliento rizikos profilis rodo žemą pinigų plovimo ir terorizmo rizikos lygį.

Taikydama SDD priemones, Bendrovė turi gauti tik⁹ šiuos Kliento, kuris yra fizinis asmuo, duomenis:

- vardas (-ai) ir pavardė (-ės);
- asmens kodas;¹⁰ arba

jei Klientas yra juridinis asmuo, šie duomenys:

- įmonės pavadinimas arba vardas;
- teisinė forma;
- registracijos numerį, jei toks numeris suteiktas;
- pagrindinė buveinė (adresas) ir faktinės veiklos adresas;
- kliento atstovo vardas (-ai), pavardė (-ės) ir asmens kodas arba gimimo data; ir

užtikrinti, kad pirmasis mokėjimas būtų atliktas per sąskaitą kredito įstaigoje, jei kredito įstaiga yra registruota EEE arba trečiojoje šalyje, kurioje taikomi reikalavimai yra lygiaverčiai atitinkamuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, ir yra prižiūrima kompetentingų institucijų, kad laikytųsi šių reikalavimų.

SDD priemonės gali būti taikomos tik tuo atveju, jei nuolatinė Kliento verslo santykių stebėseną vykdoma vadovaujantis Gairėmis ir yra galimybė nustatyti įtartinas pinigines operacijas ir sandorius.

SDD priemonės neturi būti taikomos tomis aplinkybėmis, kai turi būti taikomos sustiprinto deramo patikrinimo priemonės (kaip aprašyta toliau).

⁹ Kai Klientas yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga arba Lietuvos bankas, Bendrovė, taikydamą SDD priemones, gali rinkti tik tokio subjekto ir jo atstovo asmens kodą.

¹⁰ užsieniečio atveju - gimimo data (jei yra - asmens kodas arba bet kokia kita unikali simbolių seka, suteikta tam asmeniui, skirta asmens tapatybei nustatyti).

Jei vykdant nuolatinę Kliento verslo santykių stebėseną nustatoma, kad pinigų plovimo ir (arba) TF rizika nebėra maža, Bendrovė privalo taikyti atitinkamo lygio CDD priemonės.

Standartinių deramo patikrinimo priemonių taikymas (2 lygis)

Standartinės deramo patikrinimo priemonės taikomos visiems klientams, kuriems pagal Gaires turi būti taikomos CDD priemonės. Turėtų būti taikomos šios standartinės deramo patikrinimo priemonės:

- Kliento tapatybės nustatymas ir pateiktos informacijos patikrinimas remiantis iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio gauta informacija;
- Kliento atstovo tapatybės nustatymas ir patikrinimas bei jo teisė atstovauti;
- Tikrojo savininko tapatybės nustatymą ir, siekiant patikrinti jo tapatybę, imtis tokių priemonių, kurios leistų Bendrovei įsitikinti, kad ji žino, kas yra Tikrasis savininkas, ir supranta Kliento nuosavybės ir kontrolės struktūrą;
- suprasti verslo santykius, sandorį ar operaciją ir, jei reikia, rinkti su jais susijusią informaciją;
- rinkti informaciją apie tai, ar Klientas yra PEP, jo šeimos narys ar žinomas artimas asmuo;
- verslo santykių stebėseną.

Pirmiau nurodytos CDD priemonės turi būti taikomos prieš užmezgant verslo santykius ar vykdant sandorį. Tiksliai standartinių deramo patikrinimo priemonių taikymo instrukcija pateikiama Gairėse.

sustiprinto deramo patikrinimo priemonių taikymas (3 lygis)

Be standartinių deramo patikrinimo priemonių, Bendrovė taiko sustiprinto deramo patikrinimo priemones, siekdama valdyti ir mažinti nustatytą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, jei nustatoma, kad ji yra didesnė nei įprastai.

Bendrovė visada taiko EDD priemones, kai:

- kliento rizikos profilis rodo aukštą pinigų plovimo / TF rizikos lygį;
- nustačius Kliento tapatybę arba patikrinus pateiktą informaciją, kyla abejonių dėl pateiktų duomenų teisingumo, dokumentų autentiškumo arba Tikrojo savininko tapatybės nustatymo;
- kai su Klientu, kuris yra trečiosios šalies finansų įstaiga, pradedami tarpvalstybiniai korespondentiniai santykiai;
- sandorio ar verslo santykių su PEP vykdymo atveju - PEP šeimos nariui arba asmeniui, kuris, kaip žinoma, yra PEP artimas partneris;
- kai sandoris ar verslo santykiai vykdomi su fiziniais asmenimis, gyvenančiais ar įsisteigusiais didelės rizikos trečiosiose šalyse, kurias nustatė Europos Komisija;

- Klientas yra iš tokios šalies ar teritorijos arba jo gyvenamoji vieta ar buveinė arba gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo buveinė yra šalyje ar teritorijoje, kuri, remiantis patikimais šaltiniais, tokiais kaip abipusiai vertinimai, ataskaitos ar paskelbtos tolesnių veiksmų ataskaitos, nėra sukūrusi veiksmingų pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo sistemų, atitinkančių FATF rekomendacijas.

Prieš taikydamas EDD priemones, Bendrovės darbuotojas įsitikina, kad verslo santykiai ar sandoris yra labai rizikingi ir kad tokiems verslo santykiams ar sandoriui galima priskirti didelės rizikos rodiklį. Visų pirma, prieš taikydamas EDD priemones, Darbuotojas įvertina, ar yra pirmiau aprašyti požymiai, ir juos taiko kaip savarankiškus pagrindus (t. y. kiekvienas iš nustatytų veiksmų leidžia taikyti EDD priemones Kliento atžvilgiu).

Taikydama EDD priemones, kai su Klientu, kuris yra trečiosios šalies finansų įstaiga, pradedami tarpvalstybiniai korespondentiniai santykiai, Bendrovė privalo taikyti šias priemones:

- surinkti pakankamai informacijos apie Klientą, kad būtų galima visapusiškai suprasti jo verslo pobūdį ir iš viešai prieinamos informacijos nustatyti Kliento reputaciją ir priežiūros kokybę;
- įvertinti Kliento ir lėšas gaunančio subjekto kovos su pinigų plovimu kontrolės mechanizmus;
- prieš užmezgdami naujus ryšius su korespondentais, gauti Valdybos nario pritarimą;
- dokumentuose nurodomos atitinkamos Kliento pareigos;
- įsitikinti, kad Klientas tinkamai atliko deramą Kliento patikrinimą (įskaitant Klientų, turinčių tiesioginę prieigą prie Kliento sąskaitų, tapatybės patikrinimą ir kitų deramo Kliento patikrinimo veiksmų atlikimą) ir kad jis gali pateikti Bendrovei atitinkamus Kliento identifikacinius duomenis jai pareikalavus.

Taikydama EDD priemones, kai sandoriai ar verslo santykiai vykdomi su asmeniu su labai svarbiu asmeniu, jo šeimos nariu arba asmeniu, kuris, kaip žinoma, yra artimas asmens su labai svarbiu asmeniu bendrininkas, Bendrovė privalo taikyti šias priemones:

- gauti valdybos nario pritarimą prieš užmezgant verslo santykius su tokiu klientu arba tęsiant verslo santykius su klientu, kai jis tampa privačiai saugomu asmeniu;
- imtis tinkamų priemonių, kad būtų nustatytas turto ir lėšų, susijusių su verslo santykiais ar sandoriu, šaltinis;
- vykdyti nuolatinę verslo santykių su klientu stebėseną, didinant taikomų kontrolės priemonių skaičių ir laiką bei atrenkant sandorių modelius, kuriuos reikia toliau nagrinėti.

Taikydama EDD priemones, kai sandoris ar verslo santykiai yra vykdomi su fiziniais asmenimis, gyvenančiais ar įsisteigusiais didelės rizikos trečiosiose šalyse, kurias nustatė Europos Komisija, Bendrovė privalo taikyti šias priemones:

- gauti papildomos informacijos apie Klientą ir jo Tikrąjį savininką;
- gauti papildomos informacijos apie numatomą verslo santykių pobūdį;

- gauti informaciją apie Kliento ir jo Tikrojo savininko lėšų ir turto šaltinį;
- gauti informacijos apie ketinamų sudaryti ar sudarytų sandorių priežastis;
- gauti valdybos nario pritarimą užmegzti verslo santykius su klientu arba tęsti verslo santykius su klientu;
- vykdyti nuolatinę verslo santykių su klientu stebėseną, didinant taikomų kontrolės priemonių skaičių ir laiką bei atrenkant sandorių modelius, kuriuos reikia toliau nagrinėti;
- užtikrinti, kad pirmasis mokėjimas būtų atliktas per Kliento vardu atidarytą sąskaitą kredito įstaigoje, jei kredito įstaiga yra registruota EEE arba Trečiojoje šalyje, kuri taiko reikalavimus, lygiaverčius taikytinuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, ir yra prižiūrima kompetentingų institucijų, kad laikytųsi šių reikalavimų.

Taikydama EDD priemones, kai Klientas yra iš tokios šalies ar teritorijos arba jo gyvenamoji vieta, buveinė ar gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo buveinė yra šalyje ar teritorijoje, kuri, remiantis patikimais šaltiniais, pvz., abipusiais vertinimais, ataskaitomis ar paskelbtomis tolesnių veiksmų ataskaitomis, nėra sukūrusi veiksmingų pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo sistemų, atitinkančių FATF rekomendacijas, Bendrovė privalo taikyti šias priemones:

- gauti valdybos nario pritarimą užmegzti verslo santykius su klientu arba tęsti verslo santykius su klientu;
- gauti informaciją apie Kliento ir jo Tikrojo savininko lėšų ir turto šaltinį;
- vykdyti nuolatinę verslo santykių su klientu stebėseną, didinant taikomų kontrolės priemonių skaičių ir laiką bei atrenkant sandorių modelius, kuriuos reikia toliau nagrinėti;

Visais kitais atvejais, kai turi būti taikomos EDD priemonės, EDD priemonių dydį ir apimtį nustato tas priemones taikantis darbuotojas. Gali būti taikomos toliau nurodytos papildomos ir atitinkamos deramo patikrinimo priemonės:

- papildomai pateiktos informacijos patikrinimas nustačius Kliento tapatybę, remiantis papildomais dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio;
- rinkti papildomą informaciją apie Verslo santykių ar sandorio tikslą ir pobūdį ir tikrinti pateiktą informaciją remiantis papildomais dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio;
- rinkti papildomą informaciją ir dokumentus, susijusius su faktiniu verslo santykių sandorių vykdymu, siekiant paneigti sandorių tariamumą;
- rinkti papildomą informaciją ir dokumentus, kad būtų galima nustatyti lėšų, panaudotų sandoriui, sudarytam pagal verslo santykius, šaltinį ir kilmę, siekiant paneigti sandorių tariamumą;
- pirmojo mokėjimo, susijusio su sandoriu, atlikimas per sąskaitą, kuri buvo

atidaryta sandoryje dalyvaujančio Kliento vardu kredito įstaigoje, registruotoje arba turinčioje verslo vietą Europos ekonominės erdvės susitariančiojoje valstybėje arba šalyje, kurioje galioja Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/849 nustatyti reikalavimai;

- taikyti CDD priemonės, susijusias su klientu ar jo atstovu, būnant toje pačioje vietoje kaip ir klientas ar jo atstovas;
- papildomos informacijos apie Klientą ir jo Tikrąjį savininką rinkimas, įskaitant visų Kliento savininkų, įskaitant tuos, kurių turimų akcijų dalis yra mažesnė nei 25 %, nustatymą;
- rinkti informaciją apie Kliento ir jo Tikrojo savininko lėšų ir turto kilmę;
- gerinti verslo santykių stebėseną didinant taikomų kontrolės priemonių skaičių ir dažnumą bei pasirenkant papildomai tikrinamus sandorių rodiklius ar sandorių modelius;
- gauti Valdybos nario pritarimą sandoriams vykdyti ar verslo santykiams su naujais ir esamais Klientais užmegzti;

Atlikdama EDD, tam tikrais atvejais Bendrovė privalo imtis pagrįstų priemonių, kad nustatytų klientų lėšų ir turto šaltinį. Lėšų šaltinis gali būti tikrinamas, be kita *ko, remiantis, pvz:*

- metinę mokesčių deklaraciją;
- naujausio darbo užmokesčio lapelio originalą arba patvirtintą kopiją;
- darbdavio pasirašytas raštiškas metinio darbo užmokesčio patvirtinimas;
- nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutarties originalą arba patvirtintą kopiją ir išrašo iš finansų įstaigos, patvirtinančio lėšų, gautų pardavus nekilnojamąjį turtą, gavimą, originalą, jei toks yra;
- testamentą arba lygiavertį dokumentą, patvirtinančio palikimą, originalą arba patvirtintą kopiją;
- dovanojimo sutarties originalas arba patvirtinta kopija (paprasčia rašytinė forma arba notaro patvirtinta kopija, jei įstatymas reikalauja notarinės sutarties formos);
- paskolos sutarties originalą arba patvirtintą kopiją (paprasčia rašytine forma arba notaro patvirtintą kopiją, jei įstatymas reikalauja notarinės sutarties formos) ir išrašą iš finansų įstaigos, patvirtinantį lėšų gavimą arba išsiuntimą, susijusį su paskolos gavimu arba suteiktos paskolos grąžinimu; arba paprastąjį vekselį (paprasčia rašytine forma arba notaro patvirtintą kopiją, jei įstatymas reikalauja notarinės sutarties formos);
- internetinę paiešką įmonių registre, siekiant patvirtinti įmonės pardavimą;
- indėlio sutarties originalą arba patvirtintą kopiją;
- kasos knyga arba kasos operacijų žurnalas (juridiniams asmenims);
- kita informacija.

Darbuotojas per 2 darbo dienas nuo EDD priemonių taikymo pradžios praneša apie taikomas EDD priemones, išsiųsdamas atitinkamą pranešimą MLRO.

Taikydama EDD priemones, Bendrovė ne vėliau kaip kas šešis mėnesius iš naujo įvertina Kliento rizikos profilį.

DERAMO KLIENTŲ PATIKRINIMO PRIEMONĖS

Kliento identifikavimas - fizinis asmuo

Bendrovė identifikuoja Klientą, kuris yra fizinis asmuo, ir, jei reikia, jo atstovą bei saugo šiuos Kliento duomenis:

- vardas (-ai) ir pavardė (-ės);
- asmeninis numeris;¹¹
- pilietybė;¹²
- nuotrauka;
- parašas.¹³

Fizinio asmens tapatybei nustatyti gali būti naudojami šie galiojantys asmens tapatybės dokumentai, kuriuose yra pirmiau nurodyti duomenys:

- Lietuvos Respublikos asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, išskyrus leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje;
- užsienio valstybės asmens tapatybės dokumentą;

Klientas, kuris yra fizinis asmuo, verslo santykių su Bendrove metu negali naudotis atstovo paslaugomis.

Kliento - juridinio asmens - identifikavimas

Bendrovė identifikuoja Klientą, kuris yra juridinis asmuo, ir jo atstovą bei saugo šiuos Kliento duomenis:

- įmonės pavadinimas arba vardas;
- teisinė forma;
- registracijos numerį, jei toks numeris suteiktas;

¹¹ užsieniečio atveju - gimimo data (jei yra - asmens kodas arba bet kokia kita unikali simbolių seka, suteikta tam asmeniui, skirta asmens tapatybei nustatyti);

¹² jei asmens tapatybės dokumente nėra duomenų apie kliento pilietybę, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatydami kliento, kuris yra fizinis asmuo, tapatybę fiziškai dalyvaujant klientui, privalo pareikalauti, kad klientas pateiktų duomenis apie pilietybę.

¹³ išskyrus tuos atvejus, kai tapatybės dokumente jis neprivalomas;

- vardas (-ai) ir pavardė (-ės), asmens kodas (užsieniečio atveju - gimimo data arba, jei įmanoma, asmens kodas ar bet kokia kita unikali simbolių seka, suteikta

to asmens, skirto asmens tapatybei nustatyti) ir direktoriaus (-ių) ar valdybos nario (-ių) arba kito lygiaverčio organo nario (-ių) pilietybė ir jų įgaliojimai atstovaujant Klientui;

- registracijos išrašą ir jo išdavimo datą;
- pagrindinė buveinė (adresas) ir faktinės veiklos adresas
- Klientui identifikuoti gali būti naudojami šie dokumentai, kuriuos kompetentinga institucija ar įstaiga išdavė ne anksčiau kaip prieš šešis mėnesius iki jų naudojimo:
 - atitinkamo registro registro kortelė; arba
 - atitinkamo registro registracijos pažymėjimas; arba
 - dokumentas, lygiavertis pirmiau minėtiems dokumentams arba atitinkami Kliento įsisteigimo dokumentai.

Bendrovė tikrina pirmiau nurodytų Kliento duomenų teisingumą, tam tikslui naudodama informaciją, gautą iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio. Jei Bendrovė turi prieigą prie atitinkamo juridinių asmenų registro, iš Kliento nereikia reikalauti pateikti pirmiau nurodytų dokumentų.

Juridinio asmens tapatybė ir teisė atstovauti juridiniam asmeniui gali būti tikrinama remiantis pirmiau nurodytu dokumentu, kurio autentiškumą patvirtino notaras arba kuris buvo patvirtintas notaro, arba oficialiai, arba remiantis kita informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio, įskaitant elektroninės atpažinties priemones ir elektroninių sandorių patikimumo užtikrinimo paslaugas, tokiu atveju naudojant bent du skirtingus duomenų tikrinimo šaltinius.

Kliento atstovo identifikavimas ir jo teisė atstovauti

Kliento atstovas identifikuojamas kaip Klientas, kuris pagal šias Gaires yra fizinis asmuo. Bendrovė taip pat turi nustatyti ir patikrinti Kliento atstovavimo teisės pobūdį ir apimtį. Turi būti nustatytas ir išsaugotas dokumento, kurio pagrindu suteikiama atstovavimo teisė, pavadinimas, išdavimo data ir emitento pavadinimas, išskyrus atvejus, kai atstovavimo teisė buvo patikrinta naudojant informaciją, gautą iš atitinkamo registro.

Bendrovė privalo laikytis juridinio asmens atstovams suteiktos atstovavimo teisės sąlygų ir teikti paslaugas tik atstovavimo teisės ribose.

Leidimas turi atitikti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus. Užsienyje išduotas įgaliojimas turi būti legalizuotas arba patvirtintas pažyma Apostille. Jei Kliento (juridinio asmens) atstovavimo teisė matyti iš registro išrašo, įstatų ar lygiaverčių Kliento (juridinio asmens) tapatybę patvirtinančių dokumentų, atskiro įgaliojimo dokumento (pvz., įgaliojimo) neturėtų būti reikalaujama.

Kliento tikrojo savininko identifikavimas

Bendrovė privalo nustatyti Kliento tikrąjį savininką - fizinį asmenį, kuris galiausiai valdo ar kontroliuoja Klientą arba kurio vardu atliekamas sandoris. Bendrovė taip pat privalo imtis priemonių patikrinti Tikrojo savininko tapatybę tiek, kad galėtų įsitikinti, jog žino, kas yra Tikrasis savininkas. Bendrovė negali manyti, kad privatūs asmenys patys yra Kliento BO, ir visada pirmiausia privalo iš Kliento gauti informaciją, kas yra BO. BO nustatymas reiškia fizinio asmens arba fizinių asmenų grupės nustatymą. Tinklapis

Bendrovė renka toliau nurodytus duomenis apie Kliento Tikrąjį (-uosius) savininką (-us):

- vardas (-ai) ir pavardė (-ės);
- asmeninis numeris;¹⁴
- pilietybė.¹⁵

Bendrovė prašo Kliento pateikti informaciją apie Kliento faktinį savininką (pvz., suteikia Klientui galimybę nurodyti savo faktinį savininką renkant duomenis apie Klientą).

Bendrovė nesukuria verslo santykių, jei Klientas, kuris yra fizinis asmuo, turi faktinį savininką, kuris nėra tas pats asmuo kaip Klientas.

Juridinio asmens tikrasis savininkas nustatomas etapais, kai įpareigotasis subjektas pereina į kiekvieną paskesnį etapą, jei ankstesniame etape neįmanoma nustatyti juridinio asmens tikrojo savininko. Etapai yra tokie:

- ar galima nustatyti, koks fizinis asmuo ar asmenys, susiję su klientu, kuris yra juridinis asmuo arba asmuo, dalyvaujantis sandoryje, faktiškai kontroliuoja juridinį asmenį arba daro jam įtaką ar kitaip jį kontroliuoja, neatsižvelgiant į akcijų, balsavimo teisių ar nuosavybės teisių dydį, tiesioginį ar netiesioginį pobūdį;
- ar Klientas, kuris yra juridinis asmuo, arba asmuo, dalyvaujantis sandoryje, turi fizinį asmenį ar asmenis, kurie valdo arba kontroliuoja juridinį asmenį per tiesioginį¹⁶ arba netiesioginį¹⁷ akcijų paketą. Šiuo atveju taip pat reikia atsižvelgti į giminystės ryšius ir sutartinius ryšius;
- kuris yra fizinis asmuo, užimantis aukštesnes vadovaujančias pareigas¹⁸, kuris turi būti apibrėžtas kaip Tikrasis savininkas, dėl ankstesnių dviejų etapų vykdymo įpareigotasis subjektas negalėjo nustatyti Tikrojo savininko.

Kliento vyresnysis vadovas turėtų būti nurodomas kaip Tikrasis savininkas tik išimtiniais atvejais, kai Bendrovė deda visas pagrįstas pastangas, kad nustatytų Tikrąjį savininką, ir jei nėra pagrindo įtarti, kad Tikrojo savininko tapatybė slepiama. Šiuo atveju vyresnysis vadovas turėtų būti suprantamas kaip vadovas (pvz., generalinis direktorius,

¹⁴ užsieniečio atveju - gimimo data (jei yra - asmens kodas arba bet kokia kita unikali simbolių seka, suteikta tam asmeniui, skirta asmens tapatybei nustatyti);

¹⁵ jei asmens tapatybės dokumente nėra duomenų apie kliento pilietybę, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatydami kliento, kuris yra fizinis asmuo, tapatybę fiziškai dalyvaujant klientui, privalo pareikalauti, kad klientas pateiktų duomenis apie pilietybę.

¹⁶ **tiesioginė nuosavybė** - tai kontrolės vykdymo būdas, kai fiziniam asmeniui priklauso 25 proc. akcijų ir viena akcija arba nuosavybės teisė į daugiau kaip 25 proc. bendrovės akcijų.

¹⁷ **netiesioginė nuosavybė** - tai kontrolės vykdymo būdas, kai 25 proc. akcijų plius viena akcija arba daugiau kaip 25 proc. bendrovės nuosavybės teisės priklauso bendrovei, kurią kontroliuoja fizinis asmuo, arba kelioms bendrovėms, kurias kontroliuoja tas pats fizinis asmuo.

¹⁸ **vyresniosios vadovybės narys** - tai asmuo, kuris priima strateginius sprendimus, darančius esminę įtaką verslo veiklai ir (arba) praktikai, ir (arba) bendrosioms įmonės (verslo) tendencijoms, arba, jo nesant, vykdo kasdienes ar įprastas įmonės valdymo funkcijas, priklausančias vykdomosios valdžios sričiai (pvz., vyriausiasis vykdomasis pareigūnas (CEO), vyriausiasis finansininkas (CFO), direktorius ar prezidentas ir t. t.).

Kliento generalinis direktorius, administracijos vadovas).

Juridinio asmens identifikavimo dokumentai arba kiti pateikti dokumentai nėra

nėra tiesiogiai nurodyta, kas yra juridinio asmens tikrasis savininkas, atitinkami duomenys (įskaitant duomenis apie buvimą grupės nariu ir grupės nuosavybės ir valdymo struktūrą) registruojami remiantis juridinio asmens atstovo pareiškimu arba juridinio asmens atstovo ranka surašytu dokumentu.

Bendrovė taiko pagrįstas priemones, kad patikrintų pareiškimų ar ranka rašyto dokumento pagrindu nustatytos informacijos tikslumą (pvz., užklaudama atitinkamus registrus), reikalaudama pateikti juridinio asmens metinį pranešimą ar kitą atitinkamą dokumentą. Jei Bendrovei kyla abejonių dėl atitinkamos informacijos tikslumo ar išsamumo, Bendrovė patikrina pateiktą informaciją iš viešai prieinamų šaltinių ir, jei reikia, paprašo Kliento pateikti papildomos informacijos.

Sunkumai, su kuriais susiduriama atliekant naudos gavėjo identifikavimą

Bendrovė turėtų žinoti, kad informacija apie tikruosius savininkus gali būti paslėpta naudojant fiktyvias bendroves, sudėtingas nuosavybės ir kontrolės struktūras, apimančias daug sluoksnių akcijų, registruotų kitų juridinių asmenų, nominalių akcininkų ir direktorių, pavyzdžiui, artimų bendradarbių ir šeimos narių, vardu, ir kitais būdais.

Daugeliu atvejų paskirtųjų direktorių ir akcininkų vaidmuo yra apsaugoti arba nuslėpti bendrovės ar turto BO ir valdytojo tapatybę. Paskirtasis asmuo gali padėti įveikti jurisdikcinę bendrovės nuosavybės kontrolę ir apeiti teismų ir valdžios institucijų nustatytus direktoriavimo draudimus. Taigi, Bendrovė turėtų ypač atkreipti dėmesį į bendrovių struktūras, skatinančias sudėtingumą ir didinančias sunkumus gauti tikslią informaciją apie tikruosius savininkus. Be to, Bendrovė turėtų žinoti apie galimybę, kad egzistuoja nominaliųjų asmenų susitarimai, kai draugai, šeimos nariai ar asocijuotieji asmenys teigia esantys juridinių asmenų, juridinių junginių ar kitų įmonių BO.

Todėl Bendrovė turi imtis tinkamų ir pakankamų priemonių tikriesiems BO nustatyti ir nustatyti atvejus, kai tikroji nuosavybė yra slepiama.

Nustatydama BO, Bendrovė turi surinkti duomenis apie Kliento nuosavybės struktūrą ir juos patikrinti remdamasi dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio. Daugiapakopės nuosavybės atveju nuosavybės struktūros schemą turi parengti pats Klientas arba gauti ją iš Kliento.

Bendrovė taip pat turi įsitikinti, kad supranta Kliento nuosavybės ir kontrolės struktūrą, ypač jei nuosavybės ir kontrolės struktūra yra sudėtinga (pvz., akcininkai yra iš kelių skirtingų jurisdikcijų; akcininkai yra skirtingų juridinių asmenų / teisinių susitarimų tipų, nuosavybės ir kontrolės struktūroje yra patikos fondų ir privačių investicinių priemonių, Klientas yra išleidęs pareikštines akcijas). Bendrovė turi įvertinti, ar nuosavybės ir kontrolės struktūra yra prasminga komerciniu, ekonominiu ar teisiniu požiūriu.

Juridinių asmenų informacinės sistemos dalyvių naudojimas

Nustatydama Tikrąjį savininką, Bendrovė privalo papildomai naudotis Juridinių asmenų dalyvių informacine sistema (JADIS), iš kurios gauna duomenis apie Tikruosius savininkus

Klientas ir turi teisę naudotis kitomis valstybės informacinėmis sistemomis ir registrais, kuriuose kaupiami duomenys apie juridinių asmenų dalyvius.

JADIS galima pasiekti per Lietuvos valstybės įmonės Registrų centro (VĮ Registrų centras) atitinkamą programėlę. Paraišką galima pateikti:

- elektroniniu būdu per [Registrų centro](#) naudotojų [savitarnos sistemą](#);
- el. paštu info@registrucentras.lt, kuris turėtų būti pasirašytas el. parašu;
- [Registrų centro klientų aptarnavimo skyriuose](#), pateikdamas jo originalą.

Parengti JADIS išrašai ir dokumentų kopijos gali būti:

- atsisiųsti iš Registrų centro savitarnos (tik tuo atveju, jei paraiška buvo pateikta per Registrų centro savitarną);
- atsiimti Registrų centro klientų aptarnavimo skyriuose;
- gautas paštu kliento nurodytu adresu.

Nustačius neatitikimą tarp JADIS turimos informacijos apie Kliento, kuris yra juridinis asmuo, Tikruosius savininkus ir JADIS turimos informacijos apie to paties Kliento Tikruosius savininkus, pranešti apie tai Klientui ir pasiūlyti JADIS duomenų tvarkytojui pateikti tikslią informaciją apie jo Tikruosius savininkus.

Bendrovė nesudaro Verslo santykių ir nevykdo sandorių (išskyrus pinigines operacijas ar sandorius, sudarytus ir (arba) vykdomus Verslo santykių metu), kai informacija apie Kliento, kuris yra juridinis asmuo, Tikruosius savininkus nepateikta JADIS arba kai JADIS pateikta informacija apie Kliento, kuris yra juridinis asmuo, Tikruosius savininkus yra neteisinga.

Nukentėjusio politinio asmens tapatybė

Bendrovė imasi priemonių išsiaiškinti, ar Klientas, Kliento Tikrasis savininkas arba šio Kliento atstovas nėra PEP, jo šeimos narys¹⁹ arba artimas bendradarbis²⁰, arba ar Klientas netapo tokiu asmeniu.

Bendrovė prašo Kliento pateikti informaciją, leidžiančią nustatyti, ar Klientas yra PEP, jo šeimos narys ar artimas asmuo (pvz., suteikiant Klientui galimybę nurodyti atitinkamą informaciją renkant duomenis apie Klientą).

Bendrovė patikrina iš Kliento gautus duomenis, atlikdama užklausas atitinkamose duomenų bazėse ar viešose duomenų bazėse arba atlikdama užklausas ar tikrindama duomenis šalies, kurioje yra Kliento gyvenamoji vieta ar buveinė, atitinkamų priežiūros institucijų ar įstaigų interneto svetainėse. PEP turi būti papildomai tikrinamas naudojantis tarptautine paieškos sistema (pvz., "Google") ir vietine Kliento kilmės šalies paieškos sistema, jei tokia yra, įvedant Kliento vardą ir pavardę lotyniškais ir vietiniais rašmenimis, nurodant Kliento gimimo datą.

Be to, PEP statuso patikra įgyvendinama ir atliekama automatinio AML sprendimu "Sum & Substance". Sprendimas užtikrina nuolatinę PEP statuso peržiūrą ir atlieka PEP šeimos narių ir artimų bendrininkų identifikavimą.

Bent jau šie asmenys laikomi privačiais asmenimis:

- valstybės vadovas, vyriausybės vadovas, ministras, viceministras arba viceministras, valstybės sekretorius, parlamento, vyriausybės arba ministerijos kancleris;
- parlamento narys;
- Aukščiausiojo Teismo, Konstitucinio Teismo ar bet kurios kitos aukščiausiosios teisminės institucijos, kurios sprendimai neskundžiami, narys;
- savivaldybės meras, savivaldybės administracijos vadovas;
- aukščiausiosios valstybinio audito ar kontrolės institucijos valdymo organo narys arba centrinio banko valdybos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar valdybos narys;
- užsienio valstybių ambasadoriai, laikinasis reikalų patikėtinis, Lietuvos kariuomenės vadas, ginkluotųjų pajėgų ir dalinių vadas, gynybos štabo viršininkas arba užsienio valstybių ginkluotųjų pajėgų vyresnysis karininkas;
- valstybės įmonės, akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, kurios akcijos ar jų dalis, suteikiančios daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso valstybei, valdymo ar priežiūros organo narys;

¹⁹ **šeimos narys** - tai sutuoktinis, asmuo, su kuriuo įregistruota partnerystė (t. y. sugyventinis), tėvai, broliai, seserys, vaikai ir vaikų sutuoktiniai, vaikų sugyventiniai

²⁰ **artimas partneris** - fizinis asmuo, kuris kartu su PEP yra to paties juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčio subjekto narys arba palaiko kitus verslo santykius; arba fizinis asmuo, kuris yra vienintelis juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčio subjekto, įsteigto ar veikiančio de facto siekiant įgyti PEP turtą ar kitą asmeninę naudą, tikrasis savininkas.

- savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos ar jų dalis, suteikiančios daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ir kurios pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą yra laikomos didelėmis įmonėmis, valdymo ar priežiūros organo narys;
- tarptautinės tarpvyriausybės organizacijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas arba valdymo ar priežiūros organo narys;
- politinės partijos lyderis, lyderio pavaduotojas arba valdymo organo narys.

Bendrovė identifikuoja PEP artimus bendradarbius ir šeimos narius tik tuo atveju, jei jų ryšys su PEP yra viešai žinomas arba jei Bendrovė turi pagrindo manyti, kad toks ryšys egzistuoja.

Kai PEP nebėra patikėtos svarbios viešosios pareigos, Bendrovė per 12 mėnesių nuo PEP atsistatydinimo iš viešųjų pareigų dienos atsižvelgia į išliekančią riziką, susijusią su Klientu. Praėjus 12 mėnesių nuo PEP atsistatydinimo iš viešųjų funkcijų dienos, Bendrovė privalo iš naujo įvertinti su tokiu klientu susijusią riziką.

Verslo santykių ar sandorio tikslo ir pobūdžio nustatymas

Bendrovė supranta verslo santykių užmezgimo ar sandorio vykdymo tikslą ir pobūdį. Dėl teikiamų paslaugų Bendrovė gali paprašyti Kliento pateikti toliau nurodytą informaciją, kad suprastų Verslo santykių ar sandorio tikslą ir pobūdį:

- ar Klientas naudosis Bendrovės paslaugomis savo reikmėms, ar atstovaus kito asmens interesams;
- kontaktinė informacija;
- informaciją apie registruotą adresą ir faktinį Kliento gyvenamosios vietos adresą;
- numatoma sandorių su Bendrove apyvarta per kalendorinius metus;
- numatomą verslo santykiuose ar sandoryje naudojamų lėšų šaltinį;
- ar verslo santykiai arba sandoris yra susiję su Kliento ūkine ar profesine veikla ir kokia tai veikla;
- informacija apie lėšų, susijusių su verslo santykiais ar sandoriu, šaltinį, jei sandorių suma (įskaitant numatomą sumą) viršija nustatytą limitą.

Bendrovė taiko papildomas priemones ir renka papildomą informaciją verslo santykių tikslui ir pobūdžiui nustatyti tais atvejais, kai:

- yra situacija, susijusi su didele verte arba neįprasta ir (arba)
- kai dėl su klientu susijusios rizikos ir (arba) rizikos profilio ir verslo santykių pobūdžio reikia imtis papildomų veiksmų, kad būtų galima tinkamai stebėti verslo santykių subjektą.

Jei Klientas yra juridinis asmuo, be to, kas išdėstyta pirmiau, Bendrovė turi nustatyti Kliento **veiklos sritį**, kurioje Bendrovė turi suprasti, su kuo Klientas dirba ir ketina dirbti verslo santykių metu ir kaip tai atitinka verslo santykių tikslą ir pobūdį apskritai bei ar tai yra pagrįsta, suprantama ir tikėtina.

Veiklos sritis turi atitikti Kliento atstovo (arba pagrindinių asmenų) ir (arba) naudos gavėjo patirties profilį. Taigi Bendrovė turi nustatyti, iš kur kyla atstovo ir (arba) Tikrojo savininko gebėjimai, pajėgumai, įgūdžiai ir žinios (patirtis apskritai), kad galėtų veikti šioje veiklos srityje, su šiomis verslo apimtimis ir su šiais pagrindiniais verslo partneriais.

Verslo santykių stebėseną

Bendrovė stebi užmegztus verslo santykius, kai įgyvendinamos šios nuolatinio deramo patikrinimo (periodiškai) priemonės:

- užtikrinti, kad taikant deramo patikrinimo priemones surinkti dokumentai, duomenys ar informacija būtų reguliariai atnaujinami, o įvykus draudžiamiesiems įvykiams - visų pirma duomenys apie Klientą, jo atstavą (įskaitant atstovavimo teisę) ir Tikrąjį savininką, taip pat apie Verslo santykių tikslą ir pobūdį;
- nuolatinis verslo santykių stebėjimas, apimantis verslo santykiuose vykdomus sandorius, siekiant užtikrinti, kad sandoriai atitiktų Bendrovės turimas žinias apie Klientą, jo veiklą ir rizikos profilį;
- sandoriui (-iams) panaudotų lėšų šaltinio ir kilmės nustatymas.

Bendrovė reguliariai **tikrina ir atnauja dokumentus, duomenis ir informaciją**, surinktus įgyvendinant CDD priemones, ir atnauja Kliento rizikos profilį. Patikrinimų ir atnaujinimo reguliarumas turi būti pagrįstas Kliento rizikos profiliu, o patikrinimai turi būti atliekami ne rečiau kaip kartą:

- vieną kartą per pusmetį - didelės rizikos profilio klientams;
- kartą per metus vidutinės rizikos profilio klientui;
- kartą per dvejus metus - mažos rizikos profilio klientams.

Bendrovė yra įdiegusi Klientų dokumentų saugojimo, sisteminimo ir kontrolės sistemą. Sistema automatiškai praneša atsakingam darbuotojui apie būtinybę pareikalauti aktualaus dokumento pagal Kliento rizikos profilį. Sistema taip pat apima galiojimo termino kontrolę ir siunčia pranešimą, jei Kliento asmens tapatybę patvirtinančio dokumento / adreso dokumento galiojimo terminas artėja prie pabaigos.

Surinkti dokumentai, duomenys ir informacija taip pat turi būti tikrinami, jei įvyko įvykis, dėl kurio reikia atnaujinti surinktus dokumentus, duomenis ir informaciją.

Vykdydama **nuolatinę Verslo santykių stebėseną**, Bendrovė stebi Verslo santykių metu sudaromus sandorius taip, kad galėtų nustatyti, ar sudaromi sandoriai atitinka anksčiau apie Klientą žinomą informaciją (t. y. tai, ką Klientas deklaravo užmegzdamas Verslo santykius arba tai, kas tapo žinoma Verslo santykių metu).

Bendrovė taip pat stebi verslo santykius, siekdama išsiaiškinti Kliento veiklą ar faktus, kurie rodo nusikalstamą veiklą, pinigų plovimą ar teroristų finansavimą arba kurių ryšys su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu yra tikėtinas, įskaitant sudėtingus, didelės vertės ir neįprastus sandorius bei sandorių modelius, kurie neturi jokio pagrįsto ar akivaizdaus ekonominio ar teisėto tikslo arba kurie nebūdingi konkrečiam verslo ypatumams. Verslo santykių metu Bendrovė nuolat vertina Kliento veiklos pokyčius ir įvertinti, ar dėl šių pokyčių gali padidėti su Klientu ir verslo santykiais susijusios rizikos lygis, todėl reikia taikyti EDD priemones.

Vykdydama nuolatinę verslo santykių stebėseną, Bendrovė taiko šias priemones:

- tikrinimas, t. y. sandorių stebėjimas realiuoju laiku;
- stebėti, t. y. vėliau analizuoti sandorius.

Atrankos tikslas - nustatyti:

- įtartinus ir neįprastus sandorius bei sandorių modelius;
- sandoriai, viršijantys nustatytas ribas;
- politinę įtaką turinčių asmenų ir aplinkybių, susijusių su sankcijomis.

Operacijų patikra atliekama automatiškai ir apima šias priemones:

- nustatytas Kliento sandorių ribas, atsižvelgiant į Kliento rizikos profilį ir Kliento deklaruotą numatomą sandorių apyvartą;
- virtualios valiutos piniginių, į kurias pagal Kliento užsakymą siunčiama virtuali valiuta, įskaitymą;
- virtualios valiutos piniginių, iš kurių gaunama virtuali valiuta, įvertinimas.

Jei Klientas duoda nurodymą atlikti operaciją, kuri viršija nustatytą ribą, arba atlikti operaciją į virtualios valiutos piniginę, turinčią aukštą rizikos balą (pvz., piniginę, susijusią su sukčiavimu, nusikaltimais ir pan.), operaciją rankiniu būdu tvirtina Darbuotojas, kuris, prieš patvirtindamas operaciją, įvertina būtinybę taikyti papildomas CDD priemones (pvz., taikyti EDD priemones, teirautis lėšų šaltinio ir kilmės arba prašyti papildomos informacijos apie operaciją).

Stebėdamas sandorius, Darbuotojas vertina sandorį, siekdamas nustatyti veiklą ir sandorius, kurie:

- nukrypsta nuo to, ko galima tikėtis remiantis atliktomis CDD priemonėmis, teikiamomis paslaugomis, Kliento pateikta informacija ir kitomis aplinkybėmis (pvz., viršijama numatoma sandorių apyvarta, Virtuali valiuta kiekvieną kartą siunčiama į naują Virtualios valiutos piniginę, viršijamas sandorių kiekis);
- nenukrypstant nuo ankstesnio punkto, gali būti laikoma pinigų plovimo ar terorizmo finansavimo dalimi;
- gali turėti įtakos Kliento rizikos profilio įvertinimui.

Tuo atveju, kai nustatomas minėtas faktas, Darbuotojas apie tai praneša MLRO ir atideda bet kokį Kliento sandorį iki MLRO sprendimo dėl to priėmimo.

Be to, MLRO reguliariai (ne rečiau kaip kartą per savaitę) peržiūri Bendrovės sandorius, siekdamas užtikrinti, kad:

- Bendrovės Darbuotojai tinkamai vykde minėtas pareigas;
- nėra sudėtingų, didelės vertės ir neįprastų sandorių ir sandorių modelių, kurie neturi pagrįsto ar akivaizdaus ekonominio ar teisėto tikslo arba yra nebūdingi konkrečioms ypatybėms.

Jei reikia, Bendrovė **nurodo** sandoriui (-iams) panaudotų **lėšų šaltinį**²¹ ir **kilmę**²². Poreikis nustatyti lėšų šaltinį ir kilmę priklauso nuo ankstesnės Kliento veiklos bei kitos žinomos informacijos. Taigi sandoriui panaudotų lėšų šaltinio ir kilmės nustatymas atliekamas toliau nurodytais atvejais:

- sandoriai viršija Bendrovės nustatytas ribas;
- sandoriai neatitinka anksčiau žinomos informacijos apie Klientą;
- Bendrovė nori arba turėtų pagrįstai manyti, kad būtina įvertinti, ar sandoriai atitinka anksčiau apie Klientą žinomą informaciją;
- Bendrovė įtaria, kad sandoriai rodo nusikalstamą veiklą, pinigų plovimą ar teroristų finansavimą arba kad sandorių ryšys su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu yra tikėtinas, įskaitant sudėtingus, didelės vertės ir neįprastus sandorius bei sandorių modelius, kurie neturi jokio pagrįsto ar akivaizdaus ekonominio ar teisėto tikslo arba yra nebūdingi atitinkamam verslui.

SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Įsigaliojus, pakeitus ar nutraukus Sankcijas, Bendrovė patikrina, ar Klientui, jo Tikrajam savininkui arba asmeniui, kuris planuoja su juo palaikyti verslo santykius ar sudaryti sandorį, taikomos Sankcijos. Jei Bendrovė nustato asmenį, kuriam taikomos Sankcijos, arba tai, kad jo planuojamas ar vykdomas sandoris pažeidžia Sankcijas, Bendrovė taiko Sankcijas ir apie tai per 3 valandas informuoja FCIS.

Sankcijų subjekto ir sankcijas pažeidžiančio sandorio nustatymo procedūra

Bendrovė naudojami bent šiais šaltiniais (duomenų bazėmis), kad patikrintų Kliento ryšį su sankcijomis:

- [Suvestinis ES sankcijų sąrašas](#);
- [Suvestinis Jungtinių Tautų sankcijų sąrašas](#)
- [Užsienio turto kontrolės tarnyba \(OFAC\)](#).

Be pirmiau minėtų šaltinių, Bendrovė CDD priemonės taikančio Darbuotojo sprendimu gali naudoti bet kuriuos kitus šaltinius.

²¹ sandoriui panaudotų **lėšų šaltinis** - priežastis, paaiškinimas ir pagrindas (teisinis ryšys ir jo turinys), kodėl lėšos buvo pervestos

²² sandoriui panaudotų **lėšų kilmė** yra veikla, kuria lėšos buvo uždirbtos arba gautos

Siekiant patikrinti, ar po tyrimo gauti asmenų vardai ir pavardės sutampa su pranešime, kuriame nurodyta sankcija (-os), nurodytais asmenimis, naudojami jų asmens duomenys, kurių pagrindinės charakteristikos yra šios: juridinio asmens atveju - jo pavadinimas arba prekės ženklas, registro kodas arba registracijos data, o fizinio asmens atveju - vardas, pavardė ir asmens kodas arba gimimo data.

Siekdama nustatyti, ar atitinkamame teisės akte ar pranešime nurodyti asmenys sutampa su asmenimis, nustatytais atlikus užklausą iš duomenų bazių, Bendrovė privalo išanalizuoti užklausos metu rastų asmenų vardus ir pavardes, atsižvelgdama į galimą asmens duomenis iškraipančių veiksnių poveikį (pvz., svetimvardžių transkribavimas, kitokia žodžių tvarka, diakritinių ženklų ar dvigubų raidžių pakeitimas ir t. t.).

Bendrovė nuolat atlieka pirmiau minėtą patikrinimą, kai yra užmegzti verslo santykiai. Nuolatinių patikrinimų dažnumas priklauso nuo Kliento rizikos profilio:

- kartą per savaitę didelės rizikos profilio klientams;
- kartą per mėnesį vidutinės rizikos profilio klientui;
- vieną kartą per ketvirtį mažos rizikos profilio klientui.

Jei Darbuotojui kyla abejonių, kad asmeniui taikomos sankcijos, Darbuotojas nedelsdamas apie tai praneša MLRO arba Valdybos nariui. Tokiu atveju MLRO arba Valdybos narys nusprendžia, ar prašyti ar gauti papildomų duomenų iš asmens, ar nedelsiant pranešti FCIS apie savo įtarimus.

Bendrovė pirmiausia pati gauna papildomos informacijos apie asmenį, su kuriuo ją sieja verslo santykiai arba kuris su ja vykdo sandorį, taip pat apie asmenį, ketinantį su ja užmegzti verslo santykius, vykdyti sandorį ar atlikti veiksmą, teikdama pirmenybę informacijai iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio. Jei dėl kokių nors priežasčių tokios informacijos nėra, Bendrovė klausia asmens, su kuriuo palaiko dalykinius santykius arba kuris su juo sudaro sandorį ar atlieka veiksmą, taip pat asmens, ketinančio su juo užmegzti dalykinius santykius, sudaryti sandorį ar atlikti veiksmą, ar informacija gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio, ir įvertina atsakymą.

Veiksmai nustačius Sankcijų subjektą arba Sankcijas pažeidžiantį sandorį

Jei Bendrovės darbuotojas sužino, kad Klientui, su kuriuo Bendrovė palaiko Verslo santykius ar vykdo sandorį, taip pat asmeniui, ketinančiam užmegzti Verslo santykius ar vykdyti sandorį su Bendrove, yra taikomos Sankcijos, jis nedelsdamas informuoja MPRO arba Valdybos narį apie Sankcijų subjekto nustatymą, abejones dėl to ir priemones, kurių buvo imtasi.

MLRO arba Valdybos narys atsisako sudaryti sandorį ar procedūrą, imasi priemonių, numatytų Sankcijų skyrimo ar įgyvendinimo akte, ir nedelsdamas praneša FCIS apie savo abejones ir priemones, kurių buvo imtasi.

Nustatant sankcijų subjektą, būtina nurodyti priemones, kurių imamasi šiam asmeniui taikant sankcijas. Šios priemonės aprašytos teisės akte, kuriuo įgyvendinama

Sankcijos, todėl siekiant užtikrinti teisėtą ir tinkamą priemonių taikymą, būtina nustatyti tikslią sankciją, kuri taikoma asmeniui.

SANDORIO AR VERSLO SANTYKIŲ ATSIŠAKYMAS IR JŲ NUTRAUKIMAS

Bendrovei draudžiama užmegzti verslo santykius, o užmegzti verslo santykiai ar sandoris nutraukiami (išskyrus atvejus, kai to padaryti objektyviai neįmanoma), kai:

- Bendrovė įtaria pinigų plovimą arba terorizmo finansavimą;
- Bendrovė negali taikyti CDD priemonių, nes Klientas nepateikia atitinkamų duomenų arba atsisako juos pateikti, arba pateikti duomenys nesuteikia pagrindo įsitikinti, kad surinkti duomenys yra tinkami;
- Klientas, kurio kapitalą sudaro pareikštinės akcijos arba kiti pareikštiniai vertybiniai popieriai, nori užmegzti verslo santykius;
- Klientas, kuris yra fizinis asmuo, už kurio stovi kitas, realiai naudos gaunantis asmuo, nori užmegzti verslo santykius (įtariama, kad naudojamas asmuo, veikiantis kaip priedanga);
- Kliento rizikos profilis tapo neatitinkantis Bendrovės rizikos apetito (t. y. Kliento rizikos profilio lygis yra "draudžiamas").

Nutraukus Verslo santykius pagal šį skyrių, Bendrovė per protingą laiką, bet pageidautina ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutraukimo, perveda Kliento turtą į sąskaitą, atidarytą kredito įstaigoje, kuri yra registruota arba kurios veiklos vieta yra Europos ekonominės erdvės susitariančiojoje valstybėje arba šalyje, kurioje taikomi reikalavimai, atitinkantys atitinkamose Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose nustatytus reikalavimus. Išimtiniais atvejais turtas gali būti pervedamas į kitą nei Kliento sąskaitą arba išduodamas grynaisiais pinigais. Nepriklausomai nuo lėšų gavėjo, Kliento turto pervedimo mokėjimo rekvizituose anglų kalba pateikiama minimali informacija yra ta, kad pervedimas susijęs su neeiliniu santykių su Klientu nutraukimu.

ATASKAITŲ TEIKIMO PRIEVOLĖ

Bendrovė privalo sustabdyti sandorį neatsižvelgdama į sandorio sumą (išskyrus atvejus, kai tai objektyviai neįmanoma dėl piniginės operacijos ar sandorio pobūdžio, vykdymo būdo ar kitų aplinkybių) ir per savo MPTĮ privalo pranešti FNTT apie ūkinės veiklos vykdymo eigoje nustatytą veiklą ar aplinkybes, pagal kurias:

- Bendrovė nustatė, kad Klientas vykdo įtartą sandorį;

- Bendrovė žino arba įtaria, kad bet kokios vertės turtas tiesiogiai ar netiesiogiai gautas iš nusikalstamos veiklos ar dalyvavimo tokioje veikloje.

Minimalūs įtartinų sandorių požymiai pateikti FKIS parengtose gairėse (vienas iš šių gairių priedų).

Pirmiau nurodyti pranešimai turi būti pateikti iki sandorio užbaigimo, jei Bendrovė įtaria arba žino, kad vykdomas pinigų plovimas, terorizmo finansavimas ar susiję nusikaltimai, ir jei minėtos aplinkybės nustatomos iki sandorio užbaigimo.

Jei iškyla minėto pranešimo būtinybė, Darbuotojas, kuriam tokia būtinybė tapo žinoma, privalo nedelsdamas apie tai pranešti MLRO.

Bet kuriuo atveju (t. y. ir tuo atveju, kai veikla ar aplinkybės nustatomos po sandorio sudarymo), **prievolė teikti minėtas ataskaitas turi būti vykdoma nedelsiant, bet ne vėliau kaip per tris darbo valandas** nuo veiklos ar aplinkybių nustatymo arba faktinio įtarimo atsiradimo (t. y. situacija, kai įtarimo negalima išsklaidyti).

Prievolė teikti ataskaitas apie konkrečių rūšių sandorius

Bendrovė per savo MLRO privalo ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo Virtualiosios valiutos keitimo sandorių ar sandorių Virtualiąja valiuta nustatymo, jei tokio (-ių) sandorio (-ių) dienos vertė yra lygi arba viršija 15 000 eurų arba lygiavertę sumą užsienio ar Virtualiąja valiuta, nepriklausomai nuo to, ar sandoris sudarytas vienu ar keliais susijusiais piniginiiais sandoriais, nusiųsti informaciją į FKIS.

Pirmiau nurodytu atveju FCIS pateikiama informacija apima:

- duomenys, patvirtinantys Kliento tapatybę, o jei sandoris vykdomas per atstovą - taip pat duomenys, patvirtinantys atstovo tapatybę;
- sandorio suma;
- valiuta, kuria buvo atliktas sandoris;
- sandorio įvykdymo data;
- piniginės operacijos vykdymo būdas;
- subjektas, kurio naudai buvo atlikta piniginė operacija (jei įmanoma);
- kitus duomenis, nurodytus atitinkamose FCIS instrukcijose.

Visos šiame skyriuje aprašytos ataskaitos siunčiamos pagal Bendrovės ataskaitų teikimo gaires saugiu kanalu, užtikrinančiu visišką konfidencialumą (vienas iš šių gairių priedų).

Bendrovei, Bendrovės struktūriniam padaliniui, valdybos nariui, MLRO ir Darbuotojui draudžiama informuoti asmenį, jo Tikrąjį savininką, atstovą ar trečiąją šalį apie apie apie juos pateiktą pranešimą į FKIS, planą pateikti tokį pranešimą arba apie įvykusį

apie pranešimus, taip pat apie FCIS priimtą įsakymą arba apie baudžiamojo proceso pradžią.

MOKYMO ĮSIPAREIGOJIMAS

Bendrovė užtikrina, kad jos Darbuotojai, rangovai ir kiti panašiu pagrindu versle dalyvaujantys asmenys, atliekantys darbo užduotis, kurios yra svarbios siekiant užkirsti kelią Bendrovės verslo panaudojimui pinigų plovimui ar teroristų finansavimui (toliau - atitinkami asmenys), turėtų atitinkamą kvalifikaciją šioms darbo užduotims atlikti. Įdarbinant ar priimant į darbą atitinkamą asmenį, atitinkamo asmens kvalifikacija tikrinama kaip įdarbinimo (paskyrimo) proceso dalis, atliekant jo kvalifikacijos patikrinimą, kuris dokumentuojamas naudojant specialią standartinę formą, kurioje vertinamas darbuotojo tinkamumas.

Vadovaudamasi Bendrovei taikomais reikalavimais dėl atitinkamų asmenų tinkamumo užtikrinimo, Bendrovė užtikrina, kad tokie asmenys būtų nuolat tinkamai mokomi ir informuojami, kad galėtų vykdyti Bendrovės įsipareigojimus pagal galiojančius teisės aktus. Per mokymus užtikrinama, kad tokie asmenys turėtų pakankamai žinių pinigų plovimo ir teroristų finansavimo srityje, atsižvelgiant į asmens užduotis ir funkcijas. Mokymų metu visų pirma turi būti pateikiama informacija apie visus šiuolaikinius pinigų plovimo ir teroristų finansavimo metodus ir iš jų kylančią riziką.

Šie mokymai susiję su atitinkamomis galiojančių taisyklių ir reglamentų turinio dalimis, Bendrovės rizikos vertinimu, Bendrovės gairėmis ir procedūromis bei informacija, kuri turėtų padėti tokiems Atitinkamiems asmenims aptikti įtariamą pinigų plovimą ir teroristų finansavimą. Mokymai organizuojami remiantis rizikos vertinimo politikoje nustatytais rizikomis.

Mokymo turinys ir dažnumas yra pritaikytas prie asmens užduočių ir funkcijų, susijusių su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo priemonėmis. Jei Gairės yra atnaujinamos ar kaip nors keičiamos, atitinkamai pritaikomas ir mokymo turinys bei dažnumas.

Naujų Darbuotojų mokymą sudaro taikomų taisyklių ir nuostatų, Bendrovės rizikos vertinimo politikos, šių Gairių ir kitų susijusių procedūrų turinio apžvalga.

Darbuotojams ir valdybos nariams nuolat rengiami mokymai, kuriuos globoja MLRO pagal toliau pateiktą mokymo planą:

- periodiškumas: bent kartą per metus valdybos nariams. Bent kartą per metus - Bendrovės darbuotojams ir susijusiam asmeniui.
- apimtis: taikomų taisyklių ir reglamentų, Bendrovės gairių ir kitų susijusių procedūrų peržiūra. Konkreti informacija, susijusi su naujomis / atnaujintomis taikomų taisyklių ir reglamentų ypatybėmis. Ataskaita ir keitimasis patirtimi, susijusia su sandoriais, peržiūrėtais po ankstesnių mokymų.

Be to, atitinkami asmenys nuolat informuojami apie naujas tendencijas, modelius ir metodus, taip pat jiems teikiama kita informacija, susijusi su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija.

Surengti mokymai turi būti dokumentuojami elektroniniu būdu ir patvirtinami atitinkamo asmens parašu. Šiuose dokumentuose turėtų būti nurodytas mokymų turinys, dalyvių vardai ir pavardės bei mokymų data.

DUOMENŲ RINKIMAS IR SAUGOJIMAS, ŽURNALAI.

Bendrovė per asmenį (įskaitant darbuotojus, valdybos narius ir MLRO), kuris pirmasis gauna atitinkamą informaciją ar dokumentus, registruoja ir saugo šiuos duomenis:

- visus duomenis, surinktus įgyvendinant CDD priemones;
- informacija apie Bendrovės atsisakymo užmegzti verslo santykius aplinkybes;
- atsisakymo užmegzti Verslo santykius Kliento iniciatyva aplinkybes, jei atsisakymas yra susijęs su Bendrovės taikomomis CDD priemonėmis;
- informaciją apie visas atliktas operacijas, kad būtų galima nustatyti sandoryje dalyvaujantį asmenį arba Kliento Tikrąjį savininką;
- informaciją, jei neįmanoma atlikti CDD priemonių;
- informacija apie Verslo santykių nutraukimo aplinkybes, susijusias su CDD priemonių taikymo negalimumu
- kiekvieno sandorio datą arba laikotarpį ir sandorio turinio aprašymą, įskaitant sandorio sumą, valiutą ir sąskaitos numerį arba kitą identifikatorių (įskaitant su sandoriu susijusių sandorių virtualiąją valiutą ir virtualiosios valiutos piniginių hash);
- informacija, kuria remiantis nustatomos gairėse nurodytos pareigos teikti ataskaitas;
- duomenys apie įtartinus ar neįprastus sandorius ar aplinkybes, apie kurias FKIS nebuvo pranešta (pavyzdžiui, sudėtingi ar neįprastai dideli sandoriai, sandoriai, atliekami pagal neįprastą schemą, ir sandoriai, kurie neturi akivaizdaus ekonominio ar teisėto tikslo, verslo santykiai ar piniginės operacijos su klientais iš trečiųjų šalių, kuriose pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos priemonės yra nepakankamos arba neatitinka tarptautinių standartų pagal tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų oficialiai skelbiamą informaciją).

Kai kurie iš pirmiau nurodytų duomenų chronologine tvarka įrašomi į žurnalą (kaip aprašyta toliau), remiantis piniginę operaciją ar sandorį patvirtinančiais dokumentais arba kitais teisiškai galiojančiais dokumentais, susijusiais su piniginių operacijų ar sandorių vykdymu, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po piniginės operacijos ar sandorio įvykdymo.

Pirmiau nurodyti duomenys saugomi 8 metus po verslo santykių pabaigos arba sandorio užbaigimo. Duomenys, susiję su atskaitomybės prievolės vykdymu, turi būti saugomi 5 metus po atskaitomybės prievolės įvykdymo. .

verslo santykių su Klientu korespondencija turi būti saugoma 5 metus nuo sandorių ar verslo santykių nutraukimo dienos.

Dokumentai ir duomenys turi būti saugomi taip, kad būtų galima išsamiai ir nedelsiant atsakyti į FCIS arba, remiantis teisės aktais, kitų priežiūros institucijų, tyrimo institucijų ar teismo užklausas.

Bendrovė įgyvendina visas asmens duomenų apsaugos taisykles, taikydama galiojančių teisės aktų reikalavimus. Bendrovei leidžiama tvarkyti asmens duomenis, surinktus įgyvendinant CDD, tik pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslais, ir šie duomenys negali būti papildomai tvarkomi tikslo neatitinkančiu būdu, pavyzdžiui, rinkodaros tikslais.

Pasibaigus šiam laikotarpiui, Bendrovė ištrina saugomus duomenis, nebent atitinkamą sritį reglamentuojantys teisės aktai nustato kitokią tvarką. Remiantis kompetentingos priežiūros institucijos nurodymu, duomenys, svarbūs pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijai, atskleidimui ar tyrimui, gali būti saugomi ilgesnį laikotarpį, bet ne ilgiau kaip dvejus metus nuo pirmojo laikotarpio pabaigos.

Registracijos žurnalų tvarkymas

Vykdydama kovos su pinigų plovimu prievoles, Bendrovė tvarko (pildo) šiuos registracijos žurnalus, atspindinčius pinigines operacijas ir sandorius (toliau - žurnalai):

- klientų, kurie atlieka sandorį (-ius) virtualia valiuta, žurnalas, neatsižvelgiant į aplinkybes, ar sandoris (-iai) atliekamas (-i) retkarčiais, ar verslo santykių metu;
- Piniginių operacijų ar sandorių, atliktų tarp Kliento ir Bendrovės prieš tai, kai Bendrovė privalo taikyti CDD priemones, žurnalas;
- ataskaitų žurnalas²³ ir įtartinų piniginių operacijų ir sandorių žurnalas;
- Klientų, su kuriais buvo atsisakyta sudaryti sandorius ar verslo santykius arba jie buvo nutraukti dėl aplinkybių, susijusių su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos procedūros pažeidimais, registravimo žurnalas.

Klientų, kurie atlieka sandorius virtualia valiuta, registracijos žurnale turi būti šie duomenys:

- Kliento ir jo atstovo (jei piniginė operacija atliekama arba sandoris sudaromas per atstovą) tapatybę patvirtinantys duomenys: fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kodas (užsieniečio Kliento gimimo data), pilietybė; asmens kodas, jei toks kodas suteiktas;
- virtualiosios valiutos sandorių ar operacijų atveju, kai objektyviai neįmanoma nustatyti gavėjo, kita informacija, leidžianti nustatyti virtualiosios valiutos adresą

²³ kaip aprašyta atitinkamame šių gairių skyriuje.

susiję su virtualios valiutos savininko tapatybe: interneto protokolo (IP) adresas, el. pašto adresas ir kt;

- Virtualiosios valiutos adresas (-ai), susijęs (-i) su sandoriu, ir sandorio hash (-ai);
- sandorio būdas: virtualios valiutos įnešimas arba išėmimas, virtuali valiuta keičiama į pinigus arba atvirkščiai, virtuali valiuta keičiama į kitą virtualią valiutą, virtualios valiutos keitimo sandoris buvo tarpininkaujamas (p2p mainai);

Piniginių operacijų ar sandorių, atliktų tarp Kliento ir Bendrovės prieš tai, kai Bendrovė privalo taikyti CDD priemones, registracijos žurnale turi būti nurodyta:

- Kliento ir jo atstovo (jei pinigine operacija atliekama arba sandoris sudaromas per atstovą) tapatybę patvirtinantys duomenys: fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kodas (užsieniečio Kliento gimimo data), pilietybė; asmens kodas, jei toks kodas suteiktas;
- duomenys apie pinigine operaciją ar sandorį: sandorio data, sandorio objekto (grynųjų pinigų, nekilnojamojo turto, virtualios valiutos ir kt.) aprašymas ir jo vertė (pinigų suma, valiuta, kuria atliekama pinigine operacija ar sandoris, turto rinkos vertė ir kt.);
- sandorio metodas: Virtuali valiuta keičiama į pinigus arba atvirkščiai, klientas atlieka išankstinį mokėjimą už virtualios valiutos pirkimą ir pan.

Pranešimų, įtartinų piniginių operacijų ir sandorių registracijos žurnale chronologine tvarka registruojami šie duomenys:

- Kliento ir jo atstovo (jei pinigine operacija atliekama arba sandoris sudaromas per atstovą) tapatybę patvirtinantys duomenys: fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kodas (užsieniečio Kliento gimimo data), pilietybė; asmens kodas, jei toks kodas suteiktas;
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos patvirtintą kriterijų, pagal kurį pripažįstama, kad Kliento pinigine operacija ar sandoris laikomas įtartinu, sandoris ar operacija atitinka;
- Įtarimą keliančios piniginės operacijos ar sandorio užbaigimo būdas;
- Įtarimą keliančios piniginės operacijos ar sandorio data ir laikas, sandorio objekto (grynųjų pinigų ir pan.) apibūdinimas ir jo vertė (pinigų suma, valiuta, naudota atliekant pinigine operaciją ar sandorį, turto rinkos vertė);
- duomenys apie sandorio gavėją (-us): fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas (užsieniečio atveju - gimimo data, jei yra, asmens kodas arba kita unikali simbolių seka, priskirta atitinkamam asmeniui asmens tapatybei nustatyti), o juridinio asmens atveju - pavadinimas, teisinė forma, registruotasis adresas ir registracijos numeris, jei toks buvo suteiktas;

- Kliento kontaktiniai duomenys: telefono numeris (-iai), el. pašto adresas (-ai), kontaktinis (-iai) asmuo (-enys), jų telefonų numeriai, el. pašto adresai ir kt;
- Turto, kurio Klientas negali valdyti ar naudoti nuo įtartinos piniginės operacijos ar sandorio sustabdymo momento, aprašymas (vieta ir kita turtą apibūdinanti informacija);
- Jei įtartina piniginė operacija arba sandoris nebuvo sustabdytas, atitinkamos priežastys;
- Sąskaitų valdymo metodai;
- Kita svarbi informacija pagal Darbuotojo sprendimą.

Bendrovė į klientų, su kuriais buvo nutraukti sandoriai ar verslo santykiai, registracijos žurnalą chronologine tvarka įtraukia šiuos duomenis:

- duomenys, patvirtinantys Kliento ir jo atstovo (jei piniginė operacija atliekama arba sandoris sudaromas per atstovą) tapatybę: fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kodas (užsieniečio Kliento gimimo data), pilietybė; asmens kodas, jei toks kodas suteiktas;
- duomenys apie piniginę operaciją ar sandorį: sandorio data, sandorio objekto (grynųjų pinigų, nekilnojamojo turto, virtualiosios valiutos ir kt.) ir jo vertės aprašymas (pinigų suma, valiuta, kuria atliekama piniginė operacija ar sandoris, turto rinkos vertė ir kt.);
- virtualiosios valiutos sandorių arba sandorių, kurių gavėjo objektyviai neįmanoma identifikuoti, atveju - kita informacija, leidžianti susieti virtualiosios valiutos adresą su virtualiosios valiutos savininko tapatybe: interneto protokolo (IP) adresas, el. pašto adresas ir kt;
- virtualios valiutos sandorių atveju su sandoriu susijęs (-i) virtualios valiutos adresas (-ai) ir sandorio hash (-ai);
- duomenys apie Kliento naudos gavėją (-us): fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas (užsieniečio atveju: gimimo data, jei yra, asmens kodas arba kita unikali simbolių seka, priskirta atitinkamam asmeniui asmens tapatybei nustatyti), o juridinio asmens atveju - pavadinimas, teisinė forma, registruotasis adresas ir registracijos numeris, jei toks suteiktas;
- sandorių ar verslo santykių nutraukimo priežastys, susijusios su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais.

Registracijos žurnalų tvarkymo ir administravimo tvarka

Žurnalo duomenis pildo ir elektroninėje laikmenoje saugo Valdybos narys, jei jis yra komandiruotėje ar dėl kitų svarbių priežasčių negali atvykti, kitas Darbuotojas, kaip nurodyta specialiaame direktoriaus įsakyme, nustatančiame pavaduojančiam asmeniui priskirtų pareigų ir atsakomybės apimtį.

Valdyba paskiria darbuotoją, kuriam pavedama užtikrinti registracijos žurnaluose esančių ir elektroninėje laikmenoje tvarkomų duomenų apsaugą nuo neteisėto ištrynimo, pakeitimo ar trečiųjų neįgaliojų šalių naudojimo.

Duomenys saugomi naudojant programinę įrangą, leidžiančią eksportuoti saugomus duomenis į "Microsoft Office Excel", "Word" arba lygiavertę atviro kodo programinę įrangą, nepažeidžiant duomenų vientisumo.

Registracijos žurnalų tvarkymą tikrina Valdybos narys, jei jis yra komandiruotėje ar dėl kitų svarbių priežasčių negali atvykti, kitas Bendrovės paskirtas atsakingas Darbuotojas, kaip nurodyta specialiaame direktoriaus įsakyme, nustatančiame pavaduojančiam asmeniui priskirtų pareigų ir atsakomybės apimtį.

Bendrovės darbuotojams draudžiama informuoti ar kitaip leisti žinoti Klientui ar kitiems asmenims, kad informacija apie Kliento vykdomas pinigines operacijas, sandorius ar dėl to atliekamą tyrimą yra perduota FKIS.

GAIRIŲ VYKDYMO VIDAUS KONTROLĖ

Gairių vykdymo vidaus kontrolę vykdo valdybos narys arba valdybos paskirtas darbuotojas atitinkamoms funkcijoms atlikti (toliau šiame skyriuje - vidaus kontrolės pareigūnas). Vidaus kontrolės pareigūnas turi turėti reikiamą kompetenciją, priemones ir prieigą prie atitinkamos informacijos visuose Bendrovės struktūriniuose padaliniuose.

Vidaus kontrolės pareigūnas atlieka vidaus kontrolės funkcijas bent šiose srityse:

- Bendrovės atitiktį nustatytai rizikos vertinimo politikai ir rizikos apetitui;
- CDD priemonių įgyvendinimas;
- sankcijų įgyvendinimas;
- Bendrovės pareiga atsisakyti sandorio ar verslo santykių ir jų nutraukimas;
- Bendrovės prievolė teikti ataskaitas FKIS;
- Bendrovės pareigą mokyti apie pinigų plovimo ir teroristų finansavimo reikalavimus;
- Bendrovės įsipareigojimas rinkti ir saugoti duomenis.

Tikslias vidaus kontrolės vykdymo priemones nustato vidaus kontrolės pareigūnas ir jos turi atitikti Bendrovės dydį, veiklos ir teikiamų paslaugų pobūdį, apimtį ir sudėtingumo lygį. Vidaus kontrolės tarnybos turi atsižvelgti bent į pirmiau nurodytas tyrimo sritis. Vidaus kontrolės priemonės turi būti atliekamos vidaus kontrolės pareigūno nustatytu laiku jo nustatytu dažnumu, ne rečiau kaip kartą per mėnesį, jei priemonės pobūdis aiškiai nenumato kitaip.

Vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimo rezultatai (toliau šiame skyriuje - vidaus kontrolės duomenys) saugomi atskirai nuo kitų duomenų ir saugomi 5 metus. Tik valdybos nariai ir vidaus kontrolės pareigūnas gali susipažinti su vidaus

Kontroliniai duomenys. Vidaus kontrolės pareigūnas gali suteikti prieigą prie vidaus kontrolės duomenų kitiems Darbuotojams ar trečiosioms šalims (pvz., konsultantams, auditoriams ir kt.) tik gavęs išankstinį valdybos sutikimą. Asmenys, turintys prieigą prie Vidaus kontrolės duomenų, negali jų niekam atskleisti be išankstinio Valdybos sutikimo.

Vidaus kontrolės duomenys išsaugomi chronologine tvarka ir formatu, leidžiančiu juos analizuoti ir suprantamai susieti su kitais svarbiais duomenimis.

Vidaus kontrolės pareigūnas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį teikia vidaus kontrolės ataskaitą valdybai ir ne rečiau kaip kartą per metus - visuotiniam Bendrovės akcininkų susirinkimui. Pateikiamoje vidaus kontrolės ataskaitoje turi būti bent šie duomenys:

- vidaus kontrolės vykdymo laikotarpį;
- vidaus kontrolę vykdančio asmens vardas, pavardė ir pareigos;
- atliktų vidaus kontrolės priemonių aprašymas;
- vidaus kontrolės rezultatus;
- bendrosios išvados dėl atliktos vidaus kontrolės;
- nustatyti trūkumai, kurie buvo pašalinti vidaus kontrolės vykdymo laikotarpiu;
- nustatyti trūkumai, kurie nebuvo pašalinti vidaus kontrolės vykdymo laikotarpio pabaigoje;
- priemonės, kurias reikia įgyvendinti nustatytiems trūkumams pašalinti.

Valdyba peržiūri pateiktą vidaus kontrolės ataskaitą ir priima dėl jos nutarimą. Vidaus kontrolės pareigūnui apie tokio nutarimo esmę pranešama tokia forma, kuri gali būti pateikiama raštu. Dėl šios priežasties valdyba privalo:

- analizuoti atliktos vidaus kontrolės rezultatus;
- įgyvendinti veiksmus trūkumams pašalinti.

Bendrovė privalo peržiūrėti ir, jei reikia, atnaujinti vidaus kontrolės procedūrą ne rečiau kaip kartą per metus ir šiais atvejais:

- Europos Komisijai paskelbus ES mastu atlikto pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatus (juos galima rasti Europos Komisijos interneto svetainėje <http://ec.europa.eu>);
- paskelbus Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatus (skelbiami interneto svetainės www.fnnt.lt skilties "Pinigų plovimo prevencija" skyriuje "Nacionalinis pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimas");
- gavus FKIS nurodymą sustiprinti taikomas vidaus kontrolės procedūras;

- įvykus svarbiems įvykiams ar pasikeitus depozitoriumo virtualios valiutos pinigų operatoriaus ir virtualios valiutos keityklos operatoriaus valdymui ir veiklai.

Rizikos vertinimas ir noras rizikuoti

Vidaus kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi nustatytos rizikos vertinimo politikos (įskaitant nustatytą rizikos apetitą), įgyvendinimo tikslas - ištirti šias aplinkybes:

- Bendrovė, teikdama paslaugas klientams, nustato ir taiko rizika pagrįstą metodą (pvz., CDD priemonės įgyvendinamos atsižvelgiant į rizikos lygį);
- Bendrovė nustatė veiksnius, kurie daro įtaką pinigų plovimo ir terorizmo rizikos atsiradimui, ir nustatyti veiksniai yra svarbūs;
- Bendrovė nustatė ir įvertino visų Bendrovės teikiamų paslaugų ML/TF;
- Bendrovė, prieš atlikdama sandorius ar užmegzdama verslo santykius, sudaro Kliento rizikos profilį;
- Bendrovė reguliariai atnaujiną Kliento rizikos profilį;
- Bendrovė laikosi nustatyto rizikos apetito;
- Įmonė registruoja visus incidentus pagal nustatytą rizikos vertinimo politiką;
- rizikos vertinimo politika buvo peržiūrėta praėjusiais metais ir nėra informacijos, kad MLRO būtų pareikalavusi ankstesnės peržiūros.

Klientų deramo patikrinimo priemonių įgyvendinimas

Bendrovės vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimo tikslas - patikrinti, ar Bendrovė laikosi CDD priemonių įgyvendinimo reikalavimų, yra šių aplinkybių patikrinimas:

- Bendrovė visiems atitinkamiems klientams taikytų Gairėse nustatytas CDD priemones;
- Bendrovė renka tinkamus dokumentus ir informaciją taikydama CDD priemones;
- Bendrovė tinkamai tikrina duomenis ir dokumentus, surinktus taikant CDD priemones;
- Bendrovė taiko atitinkamo lygio CDD priemones (pvz., EDD priemones ir pan.);
- Bendrovė taiko tinkamas EDD priemones konkreitiems Klientams (pvz., privačių asmenų, didelės rizikos šalies ir kt.);
- Bendrovė atlieka Klientų identifikavimą pagal nustatytą tvarką;
- Bendrovė tinkamai identifikuoja Klientų atstovą (-us);
- Bendrovė tinkamai identifikuoja Klientų tikruosius savininkus;
- Bendrovė tinkamai nustato klientų PEP statusą;

- Bendrovė tinkamai nurodo verslo santykių ar sandorio tikslą ir pobūdį;
- Bendrovė tinkamai stebi verslo santykius su Klientais.

Taikydama EDD priemones fiziniams ir (arba) juridiniams asmenims, gyvenantiems ir (arba) įsisteigusiems Europos Komisijos nustatytoje didelės rizikos trečiojoje šalyje, bendrovė privalo:

- gauti papildomos informacijos apie Klientą ir BO;
- gauti papildomos informacijos apie numatomą verslo santykių pobūdį;
- gauti informaciją apie Kliento ir BO lėšų ir turto šaltinį;
- gauti informacijos apie ketinamą sudaryti ar sudarytą sandorių priežastis;
- gauti vyresniojo vadovo pritarimą užmegzti verslo santykius su šiais klientais arba sutikimą tęsti verslo santykius su tokiais klientais.
- atlikti EDD didinant kontrolės priemonių skaičių ir laiką bei atrenkant operacijų, kurias reikės toliau tirti, tipus;
- užtikrinti, kad pirmasis Kliento mokėjimas būtų atliktas iš sąskaitos, esančios kredito įstaigoje, jei ši kredito įstaiga yra įsteigta ES valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, kurioje galioja lygiaverčiai įstatymo reikalavimams reikalavimai ir kurią prižiūri kompetentingos institucijos.

Šiuo metu Europos Komisijos nustatytos didelės rizikos trečiosios šalys išvardytos 2016 m. liepos 14 d. Komisijos deleguotajame reglamente Nr. 2016/1675, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 nustatant didelės rizikos trečiąsias šalis, turinčias strateginių trūkumų, ir kuris iš dalies keičiamas šiais reglamentais:

2017 m. spalio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas Nr. 2018/105, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1675, kiek tai susiję su Etiopijos įtraukimu į priedo I punkto lentelės didelės rizikos trečiųjų šalių sąrašą;

2017 m. gruodžio 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2018/212, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1675, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849, kiek tai susiję su Šri Lankos, Trinidado ir Tobago bei Tuniso įtraukimu į priedo I punkto lentelę;

2018 m. liepos 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2018/1467, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1675, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849, kiek tai susiję su priedo I punkto lentelės papildymu Pakistanu.

Remiantis Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatais, tuo atveju, jei Lietuvos Respublikoje nustatoma didelė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, susijusi su Europos Komisijos nustatytais didelės rizikos trečiosiomis šalimis, Bendrovė, užmegzdama ar palaikydama tarptautinius korespondentinius santykius su šiose šalyse įsteigtomis finansų įstaigomis, privalo imtis vienos ar kelių papildomų priemonių, kad veiksmingai sumažintų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką:

- taikyti papildomas sustiprintos verslo santykių stebėsenos priemones, kad būtų sumažinta pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika;
- sugriežtinti pranešimų apie įtartinas pinigines operacijas ir sandorius teikimą;
- apriboti verslo santykius ar sandorius su fiziniais ar juridiniais asmenimis, įsisteigusiais Europos Komisijos nurodytose didelės rizikos trečiosiose šalyse.

Jei šių papildomų priemonių nepakanka tokiai rizikai sumažinti, Bendrovė turėtų atsisakyti sudaryti visas sutartis su tokiomis finansų įstaigomis, nutraukti su jomis tarptautinius korespondentinius santykius arba jų nebepalaikyti.

Šiuo metu didelės rizikos trečiosios šalys, įtrauktos į FATF valstybių, turinčių rimtų trūkumų pinigų plovimo ir terorizmo prevencijos ir kovos su šiais nusikaltimais srityje, sąrašus, yra šios: <http://www.fatf-gafi.org/countries/#high-risk>. Tačiau, kadangi sąrašas keičiasi, Bendrovė turi stebėti, ar sąrašas nėra pakeistas, ir prireikus imtis atitinkamų priemonių.

Taikydamą EDD priemones fiziniams ir (arba) juridiniams asmenims, gyvenantiems ir (arba) įsisteigusiems didelės rizikos trečiosiose šalyse, įtrauktose į FATF valstybių, turinčių rimtų trūkumų pinigų plovimo ir (arba) terorizmo prevencijos ir kovos su šiais nusikaltimais srityje, sąrašus, Bendrovė privalo:

- gauti vyresniojo vadovo pritarimą sudaryti verslo santykius su tokiais klientais arba tęsti verslo santykius su tokiais klientais;
- imtis tinkamų priemonių, kad būtų nustatytas turto ir lėšų, susijusių su verslo santykiais ar sandoriu, šaltinis;
- vykdyti sustiprintą nuolatinę verslo santykių su tokiais Klientais stebėseną.

Nustatydamą, kurie klientai kelia didelę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, Bendrovė turi atlikti verslo santykių rizikos vertinimą. Atsižvelgdama bent į Bendrovės rizikos vertinimo, nacionalinio rizikos vertinimo ir viršvalstybinio rizikos vertinimo rezultatus, Bendrovė turėtų būti ypač atidi vertindama toliau nurodytų asmenų ir subjektų galimai keliamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką:

- prekyautojai prekėmis, kurie vykdydami savo veiklą paprastai atlieka arba gauna dideles sumas mokėjimų grynaisiais pinigais;
- subjektai, veikiantys finansų subsektoriuose arba produktai, susiję su grynaisiais pinigais (pvz., valiutos keityklos, lėšų pervedimai, tam tikri elektroninių pinigų produktai);
- tam tikros FinTech (t. y. technologijomis pagrįstų ir technologijomis remiamų finansinių paslaugų) įmonės, ypač turinčios daug neasmeninių verslo santykių;
- virtualiųjų valiutų mainų platformų operatoriai ir (arba) saugotojų piniginių paslaugų teikėjai;
- Kiti įpareigotieji subjektai, ypač gabenimo paslaugų ir (arba) loterijų ir lošimo automatų teikėjai;
- ne pelno siekiančios organizacijos;
- kiti.

Be to, vertindama klientų galimai keliamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, Bendrovė turėtų ypač atsižvelgti į:

- Klientai, kuriems anksčiau buvo pateiktas STR;
- Klientai, kurie praeityje buvo įtraukti į tarptautinių ar nacionalinių finansinių sankcijų sąrašus ir kt;
- Klientai, kurių atžvilgiu FŽP, kitos ikiteisminio tyrimo institucijos, prokuratūra ar teismas pateikia prašymą ar informaciją apie klientą, jo pinigines operacijas ar sandorius, kurie gali būti susiję su pinigų plovimu, terorizmo prevencija ar kita nusikalstama veikla.

Nustatydama, ar egzistuoja didesnė pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, Bendrovė turi įvertinti bent šiuos veiksnius:

- Kliento charakteristikos:
- Kliento verslo santykiai vyksta neįprastomis aplinkybėmis, neturinčiomis akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo;
- Kliento nuolatinė gyvenamoji vieta yra trečiojoje šalyje;
- juridiniai asmenys ir juridinio asmens statuso neturinčios įstaigos vykdo individualios turto valdymo įmonės veiklą;
- bendrovė turi formalių akcininkų, veikiančių kito asmens vardu, arba turi pareikštinių akcijų;
- versle dominuoja gryniesi pinigai;
- juridinio asmens nuosavo kapitalo struktūra yra akivaizdžiai neįprasta arba pernelyg sudėtinga, atsižvelgiant į juridinio asmens veiklos pobūdį,
- gaminio, paslaugos, sandorio ar paslaugų kanalo charakteristikos:
- privati bankininkystė;
- produktas ar sandoris gali sudaryti palankias sąlygas anonimiškumui;
- Verslo santykiai arba atsitiktiniai sandoriai sudaromi arba vykdomi fiziškai nedalyvaujant;
- mokėjimai gaunami iš nežinomų ar nesusijusių trečiųjų šalių;
- produktas ar verslo praktika, įskaitant paslaugų teikimo mechanizmą, yra nauji, taip pat naujų ar tobulinamų technologijų naudojimas, susijęs su darbu tiek su naujais, tiek su ankstesniais produktais,
- teritorijos charakteristikos:
- pagal FATF ar kitos panašios regioninės organizacijos ataskaitų ar panašių dokumentų duomenis nustatoma, kad pinigų plovimo ir teroristų finansavimo sistema neatitinka tarptautinių reikalavimų;
- remiantis vyriausybinių ir pasaulyje pripažintų nevyriausybinių organizacijų, stebėtojų ir vertinančių korupcijos lygį, duomenimis, aukštas korupcijos lygis

valstybėje nustatyta korupcija ar kita nusikalstama veikla;

- valstybei taikomos sankcijos, embargas ar panašios priemonės, kurias, pavyzdžiui, nustatė ES arba Jungtinės Tautos;
- valstybė finansuoja arba remia teroristinę veiklą, arba valstybės teritorijoje veikia teroristinės organizacijos, įtrauktos į tarptautinių organizacijų sudarytus sąrašus.

Sankcijų įgyvendinimas

Vidaus kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi Sankcijų įgyvendinimo reikalavimų, įgyvendinimo tikslas - ištirti šias aplinkybes:

- Bendrovė taiko Sankcijų subjekto ar sandorio, pažeidžiančio Sankcijas, nustatymo procedūrą;
- Bendrovė imasi veiksmų, jei nustato sankcijų subjektą arba sandorį, pažeidžiantį sankcijas.

Pareiga atsisakyti sandorio ar verslo santykių ir jų nutraukimas

Vidaus kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi pareigos atsisakyti sandorio ar verslo santykių ir juos nutraukti, įgyvendinimo tikslas yra šių aplinkybių nagrinėjimas:

- Bendrovė atsisako sudaryti sandorį ar užmegzti verslo santykius, jei tai privaloma pagal Gaires;
- Bendrovė atsisako arba nutraukia sandorį ar verslo santykius, jei tai privaloma pagal Gaires.

Prievolė teikti ataskaitas

Vidaus kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi atskaitomybės pareigos, įgyvendinimo tikslas - ištirti šias aplinkybes:

- Bendrovė siunčia ataskaitas ir informaciją FCIS, jei to reikalaujama pagal Gaires (įskaitant atitinkamas FCIS gaires);
- FCIS siunčiamos ataskaitos būtų pildomos pagal FCIS gaires.

Prievolė mokytis

Vidaus kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi AML/CTF srities mokymo įsipareigojimų, įgyvendinimo tikslas - išnagrinėti šias aplinkybes:

- visi darbuotojai (įskaitant MLRO ir valdybos narius) yra išklause atitinkamus mokymus;
- kiekvienas darbuotojas (įskaitant MLRO ir valdybos narius) buvo apmokytas per paskutines 360 dienų.

Pareiga rinkti ir saugoti duomenis

Vidaus kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad Bendrovė laikytųsi pareigos rinkti ir saugoti duomenis, įgyvendinimo tikslas - ištirti šias aplinkybes:

- visi duomenys, kurie turi būti išsaugoti pagal Gaires (toliau šiame skyriuje - Išsaugoti duomenys), buvo tinkamai išsaugoti chronologine tvarka ir formatu, leidžiančiu juos analizuoti ir suprantamai susieti išsaugotus duomenis su kitais svarbiais duomenimis;
- prieiga prie išsaugotų duomenų suteikiama tik darbuotojams (įskaitant MLRO ir valdybos narius) arba įgaliotoms trečiosioms šalims;
- visi atitinkami žurnalai būtų pildomi pagal Gaires;
- išsaugotų duomenų elektroniniu formatu atsarginę kopiją;
- išsaugotų duomenų kitais formatais (pvz., popieriuje) atsarginę kopiją elektroniniu formatu;
- Išsaugoti duomenys neatšaukiamai ištrinami pagal Gaires.

PRIEDAI

Priedo pavadinimas	Dokumento aprašymas
Rizikos vertinimo politika	nustato Bendrovės rizikos valdymo principus (įskaitant rizikos vertinimą ir rizikos veiksnius), susijusius su pinigų plovimu ir pinigų plovimo prevencija. Terorizmo finansavimo rizika.
Klientų profiliai	Klientų rizikos vertinimo ir šio vertinimo dokumentavimo lentelė. Apima kiekvienos rizikos kategorijos rizikos veiksnius.
Kliento įlaipinimo procedūra	Nustato kliento įtraukimo į sistemą instrukcijas, naudojamas įgyvendinant CDD priemonės.
Klausimynai	Vykdam CDD priemonės (įskaitant EDD priemonių taikymą, SoW/SoF užklausas ir t. t.) prašoma pateikti nustatytą informacijos kiekį.
Šaltinių sąrašas	Pateikiamas nebaigtinis išteklių, kurie gali būti naudojami CDD priemonėms įgyvendinti, sąrašas.
Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių nustatymo kriterijų sąrašas	nurodymai ir sandorių bei kitų aplinkybių, kurios laikomos įtartinomis pinigų plovimo ir terorizmo prevencijos požiūriu, pavyzdžiai.
Darbuotojų sąrašas ir jų pareigos	Darbuotojų sąrašas su jų įsipareigojimais pagal nurodytas gaires
Žurnalai	Lentelė naudojama pildant laivo žurnalus.
MLRO ataskaitos forma	Ataskaitos forma, kurią MLRO kas ketvirtį pateikia Valdybai
Informacijos pateikimo į FCIS formų pildymo gairės	FCIS atitinkamų formų pildymo gairės ir pačios formos.
Įtarimą keliančių piniginių operacijų ar sandorių sustabdymas ir informacijos apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius pateikimas FCIS	Atitinkamos FCIS gairės.
Techniniai reikalavimai kliento identifikavimui tiesioginio vaizdo perdavimo būdu	FCIS gairės dėl atitinkamų techninių reikalavimų

Mokymo protokolai	Dokumento projektas, kuris turi būti pildomas kiekvienų Bendrovės vykdomų atitinkamų asmenų mokymų (įskaitant supažindinimą su Gairėmis) atveju.
Nutarimas dėl gairių patvirtinimo	Bendrovės vyresniojo vadovo nutarimo projektas dėl šių gairių patvirtinimo.

VERSIJŲ VALDYMO LENTELĖ

Versija	Patvirtinimo data	Pokyčiai Aprašymas
1.0	dd.mm.yyyy	Pirmoji laida
1.1	28.03.2023	Atnaujinta versija
1.2	11.07.2023	Atnaujinta versija
2.0	07.08.2023	Antrasis leidimas
2.1	06.12.2023	Atnaujinta versija
2.2	18.03.2024	Atnaujinta versija

Mariana Achim
 18.03.2024